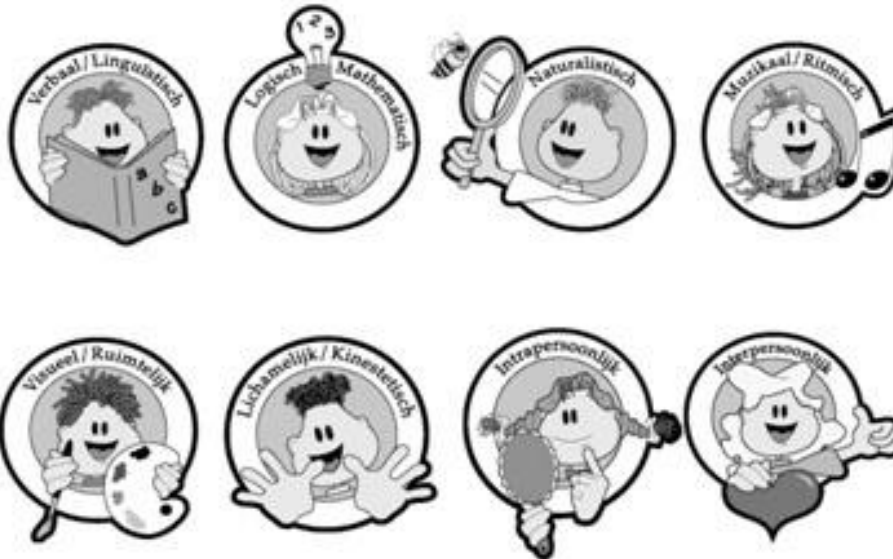

Stenden
hogeschool

MEESTERSTUK

MEERVOUDIGE INTELLIGENTIE BIJ HET JONGE KIND

Michelle Mulder
Stenden Hogeschool
Pabo 4
Minor Jonge Kind
Studentnummer: 21001243
Onderzoeksbegeleider Cathrien Kats

Algemene gegevens

Auteur: Michelle Mulder
Adres: Hunenbaan 46
Postcode: 7822 EC
Woonplaats: Emmen
Telefoonnummer: 0613116353
E-mail: mulder575@hotmail.com
Studentnummer: 21001243
Pabo 4: 2011/2012

Stageschool gegevens

O.B.S. op 't Veld
Barnar 5a
7826 EP Emmen

Mentor: Ina Zwiers

Begeleider

Cathrien Kats
Cathrien.kats@stenden.com

Samenvatting:

Ieder kind is uniek. In elke klas zitten veel kinderen die allemaal op hun eigen manier uniek zijn. Ze hebben allemaal hun eigen talenten en allemaal onderdelen waarin ze niet sterk ontwikkeld zijn.

Wij als leerkrachten hebben de taak gekregen om een klas vol met unieke kinderen de kans te geven om hun eigen talenten te ontwikkelen. Natuurlijk moeten leerkrachten ook de kinderen stimuleren om hun interesses uit te laten breiden en zich te ontwikkelen op gebieden waar ze nog niet goed in zijn.

Dr. Spencer Kagan heeft een methode bedacht waarin het onderwijs kan worden aangepast aan de Meervoudige intelligentie. De meervoudige intelligentie is opgedeeld in 8 verschillende talenten. Een kind kan natuurlijk in meerdere intelligenties beter ontwikkeld zijn.

Bij de methode van Dr. Spencer Kagan wordt niet de leerinhoud aangepast, maar wordt er gebruik gemaakt van verschillende werkvormen die gekoppeld zijn aan drie uitgangspunten. Door deze methode is het voor de leerkrachten makkelijker om te werken met Meervoudige intelligentie.

Er is over Meervoudige intelligentie veel te lezen, over het werken met meervoudige intelligentie bij het jonge kind is veel minder te vinden. In dit onderzoek ga ik me dan ook specificeren op het jonge kind. Hoe kan Meervoudige intelligentie in een kleuterklas worden toegepast? Hoe werk je naast je reguliere methode met Meervoudige intelligentie? Welke methodes bestaan er al voor het werken met Meervoudige intelligentie met jonge kinderen?

Na aanleiding van dit onderzoek heb ik vier themapakketten met materiaal ontwikkeld, waar de kinderen materiaal kunnen pakken bij de intelligentie waar zij knap in zijn. Deze materialen zijn goed in te passen bij het werken met DORR, omdat de methode DORR en de meervoudige intelligentie uitgaan van de dezelfde leerlijnen. Het zelf ontwikkelde materiaal is in de zes fases van DORR toe te passen.

Inhoudsopgave

Algemene gegevens	2
Stageschool gegevens	2
Begeleider	2
Samenvatting:.....	3
Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Achtergrond en aanleiding met probleemstelling	6
1.1 Probleemstelling.....	6
1.1.1 Motivatie	6
1.1.2 Bronnen.....	6
1.2 Onderzoeksvraag:.....	7
1.2.1 Deelvragen:	7
1.2.2 Hypothese:	7
1.2.3 Waarde van het onderzoek:	7
Hoofdstuk 2 Theoretisch kader	8
2.1 De ontwikkeling van kinderen	8
2.2 Methode DORR.....	9
2.3 Het boek Knapper dan Knap in de praktijk.....	10
2.4 Meervoudige Intelligentie	11
2.4.1 De acht intelligenties:	13
2.5 Meervoudige Intelligentie bij jonge kinderen.	18
2.5.1 Meervoudige intelligentie in het dagritme	19
Hoofdstuk 3: Onderzoeksopzet	20
3.1 Doel van het onderzoek	20
3.2 Onderzoeksvraag:.....	20
3.3 Deelvragen:.....	20
3.4 Hypothese:.....	21
3.5 Onderzoeksgroep:.....	21
3.6 Onderzoeksinstrument:	21
3.7 Ethische aspecten:.....	21
Hoofdstuk 4 Uitvoering onderzoek + resultaten	22
4.1 Uitvoering:.....	22
4.2 Verloop:.....	23
4.3 Resultaten:	24
Hoofdstuk 5 Conclusie Aanbeveling en Discussie	26
5.1 Antwoord op mijn onderzoeksvraag en deelvragen.	26
5.2 Uitkomst hypothese.....	28
5.3 Aanbevelingen	28
5.4 Discussie.....	29
5.5 Conclusie	29
Nawoord	30
Literatuurlijst	31
Procesverslag	32

Inleiding

In dit afstudeerjaar heb ik de minor het Jonge Kind gevolgd. Ik heb stage gelopen in groep 1/2 op O.B.S. Op 't Veld. Tijdens deze stage kwam ik het boek Knapper dan Knap tegen. Dit is een boek waarin staat hoe je Meervoudige Intelligentie goed bij kleuters kunt toepassen. Omdat ik van dit onderwerp erg weinig wist, ben ik me hierin gaan verdiepen.

Om mijn onderzoek goed te kunnen beginnen heb ik mij eerst verdiept in de theorie door veel boeken te lezen over Meervoudige Intelligentie. Ondanks mijn geringe kennis was ik meteen geboeid door dit onderwerp. Het heeft mij doen beseffen dat ieder kind zijn eigen talenten heeft.

Er wordt op mijn stageschool gewerkt met de methode DORR. Omdat er bij deze methode duidelijke richtlijnen zijn voor de doelen die behaald moeten worden, wil ik gaan onderzoeken hoe het werken met Meervoudige Intelligentie hier goed tussen zal passen.

Voor de kinderen is het belangrijk dat zij op school uitgedaagd worden en zichzelf kunnen ontwikkelen. Door mij te gaan verdiepen in de Meervoudige intelligentie kunnen de kinderen straks nog beter gaan werken vanuit hun eigen talenten. Het doel is dat de kinderen meer mogelijkheden krijgen om hun eigen talenten te ontdekken en zich begrepen voelen door de leerkracht. Door dit onderzoek kan ik mij beter inleven in de kinderen en is mijn onderwijsaanbod beter afgestemd op de behoeften van elke leerling.

In hoofdstuk 1 kunt u lezen wat de achtergrond van dit onderzoek is. Waarom er gekozen is voor Meervoudige intelligentie bij kleuters. Ook staan de onderzoeksvraag en de deelvragen van dit onderzoek in dit hoofdstuk. Daarnaast ook de hypothese, wat verwacht ik van het resultaat?

Hoofdstuk 2 is het theoretisch kader. Hierin staat de ontwikkeling van kinderen beschreven, de methode DORR en het boek: 'Knapper dan Knap' zijn hier onderzocht en als laatste natuurlijk de theorie van Meervoudige intelligentie en hoe je dit bij jonge kinderen kunt toepassen.

In hoofdstuk 3 staat de opzet van het onderzoek beschreven, de onderzoeksvraag en de deelvragen zijn hier nog een keer beschreven. Daarnaast welke onderzoeksgroepen en instrumenten zijn gebruikt voor dit onderzoek.

In hoofdstuk 4 staat het de uitvoering en het verloop van het onderzoek beschreven. Daarnaast het resultaat van het onderzoek.

In hoofdstuk 5 staan de conclusie, de aanbevelingen naar aanleiding van het onderzoek, en een kopje met discussie.

Hoofdstuk 1 Achtergrond en aanleiding met probleemstelling

In dit hoofdstuk staat de probleemstelling en motivatie voor dit onderzoek. De probleemstelling heb ik geformuleerd aan de hand van de vragen die staan in 'Skill Sheet D3' uit het boek '*ontwikkeling door onderzoek*' (Kallenberg, Koster, Onstenk, Scheepsmas, 2007)

1.1 Probleemstelling

Ik onderzoek in hoeverre ik meervoudige intelligentie met behulp van de methode 'Knapper dan Knap' kan afstemmen op het dagelijkse aanbod, zodat de totale ontwikkeling van het kind vergroot wordt. Doordat er gebruik wordt gemaakt van de methode DORR zal ik ook kijken hoe ik het gebruik van Meervoudige intelligentie hierbij kan toepassen.

1.1.2 Motivatie

Tijdens mijn lio-stage kwam ik erachter dat de toepassing en het gebruik van de methode 'Knapper dan Knap' belemmerd wordt, door alle tijd dat het gebruik vraagt van de leerkracht. Meervoudige intelligentie is voor mij van grote waarde omdat ik het belangrijk vind dat alle kinderen op basis van hun talenten zichzelf kunnen ontwikkelen.

Door dit onderzoek zal ik erachter komen wat ik als student kan veranderen in de klas waar ik stage loop. Niet alleen ik, maar ook mijn collega's zullen hierdoor beter zicht krijgen op de meervoudige intelligentie bij kleuters. De leerlingen moeten natuurlijk centraal staan en door dit onderzoek hoop ik dat ze meer in hun eigen talenten kunnen werken, en zich blijven ontwikkelen.

Dit onderzoek wordt gedaan op mijn lio-school, O.B.S. Op 't Veld, en alle observaties en resultaten zijn alleen gebaseerd op deze school. Wel kunnen natuurlijk scholen die werken met soortgelijke methodes dit onderzoek gebruiken om te kijken naar hun eigen gebruik van meervoudige intelligentie bij de kleuters.

1.1.3 Bronnen

Voor dit onderzoek heb ik verschillende bronnen gebruikt. Voor informatie heb ik gekeken op websites en boeken gelezen. In de literatuurlijst vindt u de bronnen die ik gebruikt heb om het antwoord op mijn onderzoeksvraag en de deelvragen te vinden.

1.2 Onderzoeksvraag:

Hoe kan Meervoudige Intelligentie worden toegepast door middel van het boek Knapper dan Knap in groep 1/2 van O.B.S. op 't Veld naast de methode DORR?

1.2.1 Deelvragen:

- Wat is Meervoudige Intelligentie?
- Wat is DORR?
- Hoe zit de ontwikkeling van kinderen in elkaar?
- Hoe kan ik het boek Knapper dan Knap bruikbaar maken?

1.2.2 Hypothese:

Ik verwacht dat ik door middel van het onderzoek bruikbare materialen kan ontwerpen die inzetbaar zijn in groep 1/2 van O.B.S. Op 't Veld. Zodat de kinderen zich op hun eigen talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Ik verwacht dat deze hypothese juist is. Leerkrachten kunnen mijn materialen blijven inzetten in de praktijk omdat het niet alleen voor deze leerlingen geldt, maar tevens voor de leerlingen die nog volgen. Voor de uitvoering ga ik naar O.B.S. Op 't Veld, maar ik verwacht dat mijn 'thema bakken' op vele scholen inzetbaar zullen zijn.

1.2.3 Waarde van het onderzoek:

Dit onderzoek is van waarde voor verschillende partijen. Voor de leerkrachten die werken met het Jonge kind is dit onderzoek van waarde omdat ze meer te weten komen over het werken met meervoudige intelligentie en ideeën krijgen hoe ze dit kunnen koppelen aan hun eigen methodes.

Voor de leerlingen is het van waarde omdat er na dit onderzoek meer gewerkt kan worden vanuit hun eigen intelligentie en dat de leerkrachten beter weten hoe ze de leerlingen kunnen helpen om hun intelligenties te ontwikkelen.

Voor mijzelf is dit onderzoek van waarde omdat ik na dit onderzoek kan werken met Meervoudige intelligentie naast de voor mij bekende methodes in mijn klassenmanagement.

Hoofdstuk 2 Theoretisch kader

Om goed onderzoek te kunnen doen heb ik verschillende onderwerpen aan de orde gesteld die mij kunnen helpen met mijn onderzoek. In de eerste paragraaf staat hoe de ontwikkeling van kinderen in elkaar zit. In de tweede paragraaf staat de methode DORR beschreven. In paragraaf drie is het boek 'Knapper dan Knap' beschreven. In hoofdstuk vier staat tot slot wat meervoudige intelligentie is.

2.1 De ontwikkeling van kinderen¹

Kinderen maken in een korte tijd veel ingrijpende ontwikkelingen door. Dit op meerdere gebieden namelijk: lichamelijk, verstandelijk, emotioneel en op sociaal gebied. Als het kind naar school gaat heeft hij zich natuurlijk al flink ontwikkeld. Eenmaal op school staat die ontwikkeling niet stil. Een kind ontwikkelt zich door de invloeden van thuis, maar ook op school zijn er veel invloeden voor de ontwikkeling van een kind. In deze paragraaf zal ik beschrijven hoe een kind zich in de kleuterperiode ontwikkelt.

Biologische ontwikkeling:

In de kleuterperiode wordt de motorische vaardigheid steeds groter. Een kind beweegt steeds efficiënter omdat hij zijn voeten steeds minder optilt tijdens het lopen. Het traplopen gaat soepel en een kleuter klimt en klautert gemakkelijk. Dit komt door een betere beheersing van zijn spieren.

Een kleuter is ook steeds meer geïnteresseerd in zijn speelgoed en de wereld om zich heen. Hij is nieuwsgierig naar de werking en de achtergrond van zijn wereld. Het veter strikken, het knippen, het spelen met lego, alles wordt gemakkelijker door de fijne motoriek die een kind ontwikkeld. Aan het eind van de kleuterperiode is deze in zoverre ontwikkeld dat hij al zijn eigen naam kan schrijven.

Lichamelijk is de kleuter al hard op weg met het groot worden. Tegen het vijfde levensjaar heeft de schedel van een kleuter bijna de grootte van een volwassen mens. Het gebit begint te veranderen en door het ontwikkelen van het kraakbeen en botten krijgt het kind zijn eigen gelaatstreken.

Naast deze ontwikkelingen is het belangrijk dat kinderen genoeg slaap, conditie en voeding hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling:

Sociaal-emotionele ontwikkeling is een proces waarin kinderen waarden, ideeën, denkbeelden en motieven overnemen, die door hun ouders en familieleden worden goedgekeurd.

Kleuters nemen vaak het gedrag van anderen over wat *modeling* wordt genoemd. Een kind leert namelijk veel van het kijken naar anderen. Door het straffen en belonen wordt goed gedrag bevorderd en zal het negatieve gedrag verdwijnen. Dit heet het *socialisatieproces*.

¹ Reader minor het Jonge Kind

In het socialisatieproces is er een grote invloed van verschillende milieus. Naast het gezin is het schoolmilieu erg belangrijk. Een kind brengt veel tijd op school door. Zelfredzaamheid is belangrijk in het onderwijs. Een kind moet over een aantal basisvaardigheden beschikken om zich te kunnen 'redden' in de klas. Zelfredzaamheid hangt ook af van de motorische vaardigheden waar een kind al over beschikt en in hoeverre het biologisch ontwikkeld is.

Daarnaast is sociale weerbaarheid ook erg belangrijk, een kind moet zijn positie durven en kunnen verdedigen maar ook met andere kinderen samen spelen en afspraken maken is sociale weerbaarheid.

In het eerste jaar op school leert het kind al veel: het leert lezen, rekenen, schrijven en samen spelen met andere kinderen buiten het gezin. Een kind ontwikkelt zich niet altijd op alle vakken even snel. Zijn interessegebieden zijn vaak sterker ontwikkeld dan de gebieden waar het minder in geïnteresseerd is. Dit kunnen we ook weer in verband brengen met de Meervoudige intelligentie. (Zie paragraaf 2.4)

Buiten school zijn de media ook van grote invloed op de ontwikkeling van een kind. Er zijn vele zaken die van invloed kunnen zijn op de ontwikkeling van een kind. De rol van ons als leerkracht is om daarop in te springen en een kind zoveel mogelijk te begeleiden in zijn ontwikkeling en aan te sluiten op de intelligenties van een kind.

Jonge kinderen staan nog onbevangen in de wereld en zien overal een uitdaging in. Daardoor is de concentratie van het jonge kind nog niet optimaal. Als het even moeilijk wordt, of als het niet in hun interessegebied ligt dan geven ze sneller op.

Steeds meer is er in basisscholen sprake van goed inzicht te krijgen in het verloop van de ontwikkeling. Scholen kiezen daar zelf een manier voor. Een van de methoden in het werken met jonge kinderen is DORR.

2.2 Methode DORR

DORR² is een methode die sinds kort gebruikt wordt op O.B.S. Op 't Veld in Barger Oosterveld. Deze methode is gekozen omdat je bij deze methode het ontwikkelingsproces van kinderen goed kunt bijhouden. Dit wordt gedaan door: 'Observeren, Registreren en Rapporteren'.

DORR staat voor:

- Dagelijks, omdat kinderen elke dag anders zijn
- Observeren, om de ontwikkeling te volgen
- Registreren, om onderwijsaanbod af te stemmen op onderwijsbehoefte
- Rapporteren, om ouders op de hoogte te houden van de ontwikkeling van hun kind

Ook heeft DORR een aantal uitgangspunten:

- Biedt leerkrachten ondersteuning voor het opzetten van een onderwijsaanbod.
- Maakt voor leerlingen het onderwijsaanbod aantrekkelijk en zichtbaar
- Laat ouders zien hoe de ontwikkeling van hun kind verloopt.
- Biedt het schoolbestuur inzicht in de kwaliteit van het onderwijs.

² <http://www.dorr-onderwijs.nl/home>

DORR heeft een observatiepakket vanuit een beredeneerd aanbod van 48 leerlijnen. Het is belangrijk goed te kijken naar de ontwikkeling van kinderen. DORR legt daarom een basis voor inhoud en organisatie. Dit kun je als leerkracht laten aansluiten bij de thema's die je zelf uitzoekt.

DORR heeft een beredeneerd aanbod van de volgende leerlijnen

- Taal- leesontwikkeling
- Rekenen
- Visueel-ruimtelijke waarneming
- Motoriek
- Wereld oriëntatie
- Muzikale vorming
- Sociaal emotioneel

Deze leerlijnen komen goed overeen met de acht intelligenties, alleen de interpersoonlijke intelligentie ontbreekt hier. Door deze methode kun je goed per leerling zien in welke leerlijn/talent een kind zich ontwikkelt.

Er zijn zes fases die een kind kan doorlopen. Elk kind zit in zijn eigen fase en werkt met materialen uit zijn eigen fase.

Bij het DORR pakket zitten een aantal formulieren die je als leerkracht goed kunt gebruiken om het niveau van een kind te bepalen en om dit aan de ouders te kunnen laten zien. Daarnaast is er een weekplanning, een format voor een handelingsplan, groepsoverzicht en voor een groepsplan. Ook kun je fasenboekjes, een uitgewerkt thema, materiaalstickers en een planbord van DORR aanschaffen.

Naast de methode DORR kun je goed werken met andere Methodes. Een methode die uitgaat van verschillende intelligenties is Knapper dan Knap!

2.3 Het boek Knapper dan Knap in de praktijk

Het boek 'Knapper dan Knap'³, is een methode voor meervoudige intelligentie bij kleuters en peuters. Dit boek is bedoeld om eens anders te kijken naar het stimuleren van de ontwikkeling van peuters en kleuters. Hierin komen drie duidelijke visies naar voren:

- Matchen:** aansluiten bij sterke kanten van de kinderen
- Stretchen:** het ontwikkelen van alle intelligenties
- Vieren:** het waarderen van een ieders unieke intelligentiepatroon.

Het boek is een handreiking voor leerkrachten om vanuit de 8 intelligenties een breed en gevarieerd basisaanbod te realiseren. Op deze manier kun je aansluiten bij alle kinderen in je groep en zo kun je voor alle kinderen haalbare en uitdagende doelen te stellen.

Het onderwijsaanbod dat de leerkracht aanbiedt 'past', doordat er handelingsgericht gewerkt wordt volgens de cyclus: waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.

³ een gezamenlijk project van Bazalt, DOBA-SOM, Eduniek, HCO en IJsselgroep

Het boek 'Knapper dan Knap' is geschreven om in het dagritme verschillende didactische structuren te laten zien. Door elke dag verschillende structuren toe te passen wordt er aan de behoeften van verschillende kinderen toegekomen. Daarnaast staan er een aantal bewegingsactiviteiten en spelletjes in deze methode beschreven die je kunt toepassen in je klas.

Ook zitten er in dit boek enkele tips waardoor je als leerkracht op een leuke manier afspraken met de groep kunt maken met betrekking tot bijvoorbeeld zelfstandig werken, opruimen, afsluiten en oudercontacten.

In het boek 'Knapper dan Knap' wordt ook aandacht gegeven aan de organisatie van een thema en het lesaanbod.

In de praktijk is dit boek een handleiding voor de leerkracht waarin veel voorbeelden staan die je kunt gebruiken in de klas. De didactische structuren staan uitgewerkt, dit is voor de leerkracht handig omdat hij dan verschillende intelligenties stimuleert. Daarnaast staan er uitgewerkte activiteiten die gebruikt kunnen worden.

Het boek geeft een duidelijk beeld hoe je kunt werken met Meervoudige intelligentie maar ondanks alle vele voorbeelden moet je als leerkracht nog veel materialen verzamelen en voorbereiding doen om dit boek te kunnen gebruiken in de praktijk.

De theorie van Meervoudige intelligentie staat in dit boek duidelijk beschreven. In het volgende kopje staat deze theorie uitgebreid beschreven.

2.4 Meervoudige Intelligentie

Elk kind is anders! Elk kind is uniek! Volgens de Meervoudige Intelligentie heeft ieder kind een patroon van meer of minder sterk ontwikkelde intelligenties. Er is door Gardner⁴ (1943) onderzoek gedaan en daaruit zijn er 8 intelligenties te onderscheiden die ik straks ga beschrijven.

Allereerst wat is intelligentie eigenlijk?

Intelligentie zijn de capaciteiten die een mens bezit.

- * Intelligentie is het vermogen om problemen op te lossen.
- * Intelligentie is het vermogen om nieuwe vragen op te roepen.
- * Intelligentie is nieuwe dingen ontwerpen die betekenis hebben in een bepaalde cultuur.

Intelligentie is niet een 'vaststaand' gegeven. Ieder persoon heeft zijn eigen persoonlijke profiel.

Om het onderwijs goed te kunnen aanpassen aan de Meervoudige Intelligenties heeft Dokter Spencer Kagan een toepassing bedacht. Bij deze methode wordt de leerinhoud niet aangepast, maar door gebruik te maken van gestructureerde werkvormen en dit te koppelen aan drie uitgangspunten wordt het werken met Meervoudige Intelligentie gemakkelijker voor leraren. De drie uitgangspunten zijn als volgt:

⁴ Dr. Howard Gardner, psycholoog 1943.

1) **Matchen:** Door bij de sterke kanten van de kinderen aan te sluiten wordt het zelfvertrouwen ontwikkeld. Door de activiteiten aan te bieden op een manier die past bij de sterk ontwikkelde intelligenties van het kind, heeft het kind plezier in wat het kan en doet. Het kind ervaart succes.

2) **Stretchen:** Het doel hiervan is dat er aandacht is voor de ontwikkeling van alle intelligenties. Kinderen moeten door de activiteiten die ze aangeboden krijgen, kansen hebben om te ontdekken waar ze goed en minder goed in zijn, wat ze leuk en minder leuk vinden. Kinderen krijgen de kans zich optimaal te ontwikkelen, doordat ze intelligenties in de gestructureerde werkvormen aangeboden krijgen.

3) **Vieren:** Meervoudige Intelligentie viert het uitgangspunt dat iedereen uniek is en een eigen patroon heeft van zowel sterke als minder sterk ontwikkelde intelligenties. Iedere leerling is knap en waardeert zichzelf en anderen om dit uniek zijn. Het gaat er niet langer om hoe knáp je bent, maar hóe je knap bent.

Op hoe meer manieren wij kinderen begeleiden en in ons aanbod variëren, hoe meer kinderen we ook bereiken!

2.4.1 De acht intelligenties:

Meervoudige intelligentie is gebaseerd op acht verschillende intelligenties die hieronder uitgebreid beschreven staan.

Elke intelligentie heb ik een kleur gegeven. Deze kleur komt steeds terug bij dit onderzoek. Dit is om later in dit onderzoek goed aan te kunnen geven welke intelligentie bedoeld wordt.

De Lichamelijk-kinesthetische Intelligentie

De Naturalistische Intelligentie

De Muzikaal-ritmische Intelligentie

De Visueel-ruimtelijke Intelligentie

De Logisch-mathematische Intelligentie

De Verbaal-linguistische Intelligentie

De Inter-persoonlijke Intelligentie

De Intra-persoonlijke Intelligentie

De Lichamelijk-kinesthetische Intelligentie

Kinderen die deze intelligentie sterk hebben ontwikkeld worden ook wel Lijf/Beweging Knap genoemd.

Elk gezicht dat een kind trekt, elke beweging of elk handgebaar is een uiting van deze intelligentie. Het lijf neemt veel informatie op. Vooral jonge kinderen denken vaak via hun lijf, zoals leren kruipen, lopen en fietsen. Praten leren ze door het te imiteren van hun ouders of van andere kinderen. Door hun lijf leren ze het te gebruiken.

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen doordat ze veel in beweging zijn, ze kijken veel om zich heen om te bedenken wat ze gaan doen. Ze maken tijdens het praten veel gebaren en hebben een sprekende mimiek.

Deze kinderen zijn vaak te vinden in de bouw-/poppenhoek. Tijdens kring activiteiten vinden ze het moeilijk om lang stil te blijven zitten.

Je kunt dit goed aanpassen in je leeraanbod door veel te bewegen tijdens of tussen de aangeboden activiteiten in je klassenmanagement.

De Naturalistische Intelligentie

Kinderen die deze intelligentie sterk hebben ontwikkeld worden ook wel Natuur Knap genoemd.

Deze kinderen voelen zich aangetrokken tot dieren, planten of natuurlijke voorwerpen. Natuurverschijnselen, het weer, sterren en planeten zijn onderwerpen waar deze kinderen in geïnteresseerd zijn. Tijdens een wandeling of het buiten spelen zal het kind vaak natuurproducten verzamelen, of willen voelen, veel verschillen willen onderzoeken en kunnen dit ook goed benoemen.

Als leerkracht zal het je opvallen dat deze kinderen graag iets meebrengen uit de natuur. Als er buiten of onderweg naar school dieren zijn zullen ze hier vaak over vertellen. Ze zien ook veel verandering in de natuur of bijvoorbeeld het weer en zullen dat ook benoemen.

Wat je kunt doen om kinderen met deze versterkte intelligentie te blijven boeien is ze mee te laten helpen met het water geven van de planten, rond te laten kijken in de natuur en veel te laten verzamelen.

De Muzikaal-ritmische Intelligentie

De kinderen die deze Intelligentie sterk ontwikkeld hebben worden vaak Muziek/Knap genoemd. Deze kinderen voelen zich aangetrokken tot het luisteren naar muziek of het zingen en meezingen van liedjes. Tijdens het werken zullen ze zelf vaak voor achtergrondmuziek zorgen. Ook bedenken ze zelf nieuwe liedjes. Melodieën en ritmes spelen in deze intelligentie een hoofdrol.

Als leerkracht herken je deze kinderen doordat ze vaak trommelen, neuriën, zingen en graag muziek maken. Vaak zijn ze ook goed in het ritmische aspect van taal: het rijmen.

Deze kinderen vinden het leuk om zelf muziek te maken of te zingen. Ook zijn ze goed in het herkennen van liedjes en melodieën. Willen snel leren fluiten en kunnen muziekinstrumenten goed herkennen.

De Visueel-ruimtelijke Intelligentie

Deze kinderen worden ook wel Beeld/Ruimte Knap genoemd.

Dit zijn kinderen die zich de dingen in beelden kunnen voorstellen. Ze zijn dol op kleuren en vormen en vinden het leuk om te schilderen. Ze zitten vaak te tekenen en kunnen snel de weg vinden.

Als leerkracht zie je dat deze leerlingen goed zijn in puzzels met ruimtelijke verhoudingen. Ze houden van uitdagingen en kunnen zaken vaak exact beschrijven. Deze kinderen zul je ook vaak bij de Knex tegenkomen. Thuis zullen ze het leuk vinden om hun kamer anders in te richten en bezig zijn met kleur en vorm. Visuele informatie kunnen ze goed onthouden.

De Logisch-mathematische Intelligentie

Deze kinderen worden ook wel Reken/Redeneer Knap genoemd!

Problemen oplossen is iets wat deze kinderen graag doen. Ze vinden het een uitdaging om oorzaak-gevolg verbanden te leggen. Ze kunnen problemen analyseren en gestructureerd werken.

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen aan de vragen die ze stellen, en hoe ze vragen beantwoorden. Deze kinderen zijn logisch-mathematisch sterk ontwikkeld. Het antwoorden van de vragen heeft te maken met abstractie. Meten en het herkennen van cijfers is een fijne bezigheid voor deze kinderen.

Ze vinden het ook leuk om reeksen getallen te schrijven. Als er een probleem is bekijken ze dat planmatig. In de klas zijn ze veel bezig met tellen van bijvoorbeeld de poppen en vrachtwagens. Het schatten van meer of minder is een van hun vaardigheden.

De Verbaal-linguistische Intelligentie

Deze kinderen worden ook wel Woord Knap genoemd.

Lezen en voorgelezen worden zijn favoriete bezigheden van deze kinderen. Ze vinden het zingen van liedjes of rijmpjes leuk om te doen. Verhalen vertellen kunnen deze kinderen ook vaak goed. Naast een uitgebreide woordenschat kunnen ze ook goed hun gevoelens beschrijven.

Als leerkracht valt je op dat deze kinderen een grote woordenschat hebben door de verhalen die deze kinderen vertellen. Ook zijn ze geïnteresseerd in boeken die ze graag bekijken en aan anderen laten zien. Ze zijn ook goed in het opnemen van nieuwe woorden.

De Inter-persoonlijke Intelligentie

Deze kinderen worden ook wel Mensen Knap genoemd.

Bij deze kinderen is het duidelijk dat ze graag werken met andere mensen en kinderen. Ze willen graag voor anderen zorgen, en hun ervaringen uitwisselen vinden ze fijn.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen zich goed kunnen verplaatsen in andere kinderen. Ze zien wanneer andere kinderen zich verdrietig voelen en doen daar vaak wat mee. Deze kinderen hebben vaak veel vriendjes.

Ze genieten van contact met andere, ze vinden het leuk om ergens op bezoek te gaan of te krijgen. Ze willen vaak met andere kinderen spelen! Verjaardag is iets wat ze graag delen met anderen!

De Intra-persoonlijke Intelligentie

Deze kinderen worden vaak Zelf Knap genoemd.

Ze willen graag vertellen over recente ervaringen, wat hebben ze gisteren beleefd? Als ze een antwoord geven denken ze daar vaak even over na.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen opvallen doordat ze een goede zelfkennis hebben, ze geven zelf aan waar ze goed in zijn, of juist niet. Deze kinderen dromen en fantaseren graag! Ook kijken ze graag terug naar bijvoorbeeld foto's van toen ze nog baby waren. Deze kinderen kunnen goed alleen bezig zijn.

Deze kinderen zijn echte denkers. Ze willen hiervoor ook de tijd hebben, een stiltehoek zal in het lokaal voor deze kinderen erg fijn zijn!

Niet alleen in de bovenbouw kan meervoudige intelligentie toegepast worden, ook bij jonge kinderen kun je goed werken met Meervoudige intelligentie.

2.5 Meervoudige Intelligentie bij jonge kinderen.

Ontdekken, de wereld verkennen! Elk kind doet dat op zijn/haar eigen manier. Hoe kom je tegemoet aan de verschillende wensen en onderwijsbehoeften van het jonge kind?

Het kleuter onderwijs staat in het teken van bewust, doelgericht en beredeneerd aanbod voor kinderen in groep 1-2. De doorgaande lijn is hierbij duidelijk zichtbaar. Betekenisvol leren, sociaal leren en strategisch leren zijn belangrijke achtergronden waardoor de doorgaande lijn niet belemmerd wordt.

Hieronder een aantal aandachtspunten die erg belangrijk zijn.

- * Als leerkracht is het belangrijk om alle kinderen tot hun recht te laten komen. Interactie met de kinderen speelt hierbij een grote rol. Vaak wordt er een ochtendkring gehouden, deze kan op meerdere manieren vormgegeven worden.
- * Als leerkracht moet de leeromgeving zodanig ingericht worden dat het uitdagend en stimulerend is voor de kinderen. Dit kan goed aansluiten bij het werken met de acht intelligenties.
- * Als leerkracht ben je verantwoordelijk om een kind zelfstandig te laten worden, en daarmee het zelflerend vermogen goed te laten ontwikkelen.
- * Als leerkracht moet je tegemoet komen aan: talenten, competenties, temperamenten, sexe en de eigen culturele etnische achtergronden van de leerlingen.
- * Als leerkracht stimuleer je de taalontwikkeling op een interactieve manier dit kan doormiddel van Meervoudige Intelligentie en Structureel Coöperatief (samenwerkend) leren.
- * Als leerkracht moet je de betrokkenheid en intrinsieke motivatie van kinderen verhogen bij het activiteiten aanbod.

Het passend onderwijs is een hot item in onderwijs land. Meervoudige Intelligentie is een brede basis voor het passend onderwijs. Het vraagt een handelingsgerichte aanpak met een basis- , specifiek- en aangepast aanbod dat tegemoet komt aan de diversiteit van kinderen. Het onderwijsaanbod kan aangepast worden aan de acht intelligenties.

2.5.1 Meervoudige intelligentie in het dagritme

Om goed te kunnen laten zien hoe dit er in de praktijk uitziet, heb ik uit het boek: 'Knapper dan knap', een beschrijving gehaald van een dag in de kleutergroep. Hierbij staat meteen beschreven aan welke intelligentie tegemoet gekomen wordt.

Maandag ochtend

Dagelijkse routines: Starten in de kring

De kinderen druppelen binnen. De leerkracht begroet hen persoonlijk.

De kinderen nemen plaats in de grote kring. De leerkracht controleert of alle kinderen aanwezig zijn en leest de namen voor.

De leerkracht zingt samen met de kinderen een lied over de dagen van de week.

Ze bespreekt welke dag het is en wat voor weer het vandaag is.

Ze neemt het dagprogramma door met de kinderen aan de hand van de dagritmekaarten.

Alleen al tijdens de kringactiviteit wordt er tegemoet gekomen aan 5 intelligenties. De kinderen die Mensenknap zijn hebben al kort contact gehad met de leerkracht. Voor de Woord knappe kinderen worden alle namen voorgelezen. Voor de muziek knappe kinderen wordt er gezongen. De natuur knappe kinderen worden betrokken bij het beschrijven van het weer en als laatste wordt de planning besproken zodat er bij de reken knappe kinderen ook aan de intelligentie toegekomen wordt.

Zo staan er in het boek 'Knapper dan Knap' nog meer voorbeelden hoe je in de dagelijkse praktijk kleine aanpassingen kunt doen zodat je beter werkt aan alle intelligenties van de kinderen.

Hoofdstuk 3: Onderzoeksopzet

In dit hoofdstuk kunt u mijn onderzoeksopzet vinden. U vindt hier de doelen van mijn onderzoek, mijn onderzoeksvraag met bijbehorende deelvragen. Ik heb mijn hypothese uitgewerkt en ik licht mijn onderzoeksgroep, onderzoeksinstrument en de ethische aspecten verder toe.

3.1 Doel van het onderzoek

Mijn eigen doel van het onderzoek is dat ik meer te weten kom over Meervoudige Intelligentie. Ik wil graag weten wat het is en wat het voor de kinderen betekent. Aan de hand van mijn onderzoeksvraag ga ik onderzoeken wat Meervoudige intelligentie is en hoe het in de dagelijkse praktijk van groep 1/2 kan worden toegepast.

3.2 Onderzoeksvraag:

In hoeverre kan Meervoudige Intelligentie worden toegepast door middel van het boek Knapper dan Knap in groep 1/2 van O.B.S. Op 't Veld naast de methode DORR?

3.3 Deelvragen:

- Hoe zit de ontwikkeling van kinderen in elkaar?

De ontwikkeling van kinderen kun je op meerdere gebieden beschrijven. In de kleuterperiode is een kind op het sociaal-emotioneel gebied zich aan het ontwikkelen. De interessegebieden worden in deze periode ook sterk ontwikkeld.

Voor de praktijk is het daarom belangrijk om in deze periode al te beginnen met het werken met meervoudige intelligentie zodat je als leerkracht in kunt spelen op de intelligenties die het kind op dat moment aan het ontwikkelen is.

- Wat is DORR?

DORR is een methode die de vakgebieden onderverdeeld heeft in een aantal leerlijnen. De leerlijnen zijn onderverdeeld in zes fases, elk kind werkt op zijn eigen niveau.

Voor de praktijk betekent dit dat het goed past bij de meervoudige intelligenties omdat de vakgebieden aansluiten bij de acht intelligenties. Elk kind werkt bij deze methode op zijn eigen niveau en daardoor past het goed bij het beeld van meervoudige intelligentie waar een kind zelf centraal staat en uniek is.

- Hoe kan ik het boek Knapper dan Knap bruikbaar maken?

Het boek 'Knapper dan Knap' bevat handige tips waardoor je met kleine aanpassingen in het klassenmanagement goed kunt werken met meervoudige intelligentie. In dit boek staan ook veel lesvoorbeelden en pareltjes die je als leerkracht goed in kunt zetten.

Voor de praktijk betekent dit dat de leerkracht veel tijd nodig heeft om lessen en materialen voor te bereiden. Daarom ga ik zelf vier 'themabakken' ontwerpen zodat

de leerkracht snel en gemakkelijk de kinderen kan laten werken vanuit hun eigen intelligentie.

- Wat is Meervoudige Intelligentie?

Meervoudige Intelligentie is een manier van werken waardoor je alle kinderen op hun eigen niveau en talenten laat werken en helpt bij het ontwikkelen van hun andere interessegebieden.

Voor de praktijk betekent dit dat je tijdens het zelfstandig werken genoeg materialen nodig hebt om de kinderen in hun eigen intelligentie te laten werken. Daarnaast moet je een leerling ook stimuleren om zijn andere talenten te laten ontwikkelen.

Tijdens klassikale activiteiten moet je rekening houden met alle intelligenties en daar je activiteit op aanpassen. In een activiteit moet je soms ook meerdere intelligenties aanspreken.

3.4 Hypothese:

Ik verwacht dat d.m.v. het onderzoek dat ik bruikbare materialen kan ontwerpen die inzetbaar zijn in groep 1/2 van O.B.S. op 't Veld. Zodat de kinderen zich op hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

3.5 Onderzoeksgroep:

Mijn onderzoeksgroep is groep 1/2 van O.B.S. Op 't Veld omdat ik in deze groep mijn lio heb gelopen. Deze groep bestaat uit 11 leerlingen, waaronder 6 meisjes en 5 jongens

3.6 Onderzoeksinstrument:

- Observaties
- Literatuuronderzoek
- Interview mentor
- Stage

3.7 Ethische aspecten:

Om de privacy te bewaren noem ik in het onderzoek geen namen van de leerlingen uit de klas. Ik gebruik alleen initialen wanneer dit nodig is.

Hoofdstuk 4 Uitvoering onderzoek + resultaten

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe het onderzoek uitgevoerd gaat worden en welke resultaten gevonden zijn.

4.1 Uitvoering:

Mijn onderzoek heb ik uitgevoerd op O.B.S. Op 't Veld. Ik heb op deze school mijn LIO stage gelopen in groep 1/2. In deze groep werkten we met de methode DORR. De taken die de kinderen konden kiezen stonden op het planbord. Groep 1 kan kiezen uit de taken van hun eigen planbord in de gele, oranje of rode fase. Groep 2 kan kiezen uit de taken van hun planbord in de paarse, blauwe of groene fase.

Planbord groep 1

Planbord groep 2

Alle materialen die op het planbord staan zijn in een aantal kasten verdeeld: Een rekenkast, een taalkast, een puzzelkast, een functie materiaal Kast en een bouwkast. Daarnaast kunnen ze kiezen voor lego of kapla, de poppenhoek of de computers. Op alle materialen staat een kleur sticker die staat voor de fase waar de kinderen hun kaartje bij gezet hebben.

De kinderen kiezen elke morgen zelf welke taak ze kiezen. Als ze klaar zijn met de taak en deze hebben laten zien, mogen ze een nieuwe taak kiezen. De taken op het planbord zijn door de leerkracht bepaald en worden elke week verwisseld.

De kinderen zijn tot op zekere hoogte vrij in hun keuze, en kunnen in hun eigen intelligentie iets kiezen.

Rekenkast

Taalkast

[Type text]

Poppenhoek

Bouwkast

Puzzelkast

Functie materialen kast

Computers

Lego

4.2 Verloop:

Tijdens mijn observaties werd mij duidelijk dat er geen gebruik gemaakt werd van de activiteiten uit het boek Knapper dan Knap omdat deze lesideeën veel tijd vragen van de leerkracht. De groepsleerkracht gaf aan dat ze dit boek wel zou gebruiken als er activiteiten in staan waarbij weinig voorbereiding bij zit, of dat de materialen erbij gevoegd zijn.

De kinderen werken via het planbord en hebben wel vrije keus in wat ze gaan kiezen, alleen zijn de activiteiten wel door de leerkracht uitgezocht. Daardoor is het idee ontstaan om een bak te maken waarin verschillende activiteiten zitten die de kinderen zo kunnen pakken. Er zijn vier thema's gekozen met activiteiten die bij dat thema passen. Per intelligentie zijn minimaal twee activiteiten uitgewerkt. Voor de leerkracht is een handleiding toegevoegd. In de handleiding staat precies wat de leerkracht hier nog voor moet doen. Dit is tot een minimum beperkt.

4.3 Resultaten:

Tijdens de observaties voor het onderzoek ben ik erachter gekomen dat het toepassen van meervoudige intelligentie met behulp van het boek 'Knapper dan Knap' veel voorbereidingstijd van de leerkracht vergt. De groepsleerkracht gaf aan dat ze de activiteiten sneller op het planbord zou zetten als ze de benodigde materialen zo zou kunnen pakken.

Ook kwamen niet alle intelligenties goed tot hun recht met de materialen die in de klas aanwezig waren. Daarom zijn er vier thema's uitgewerkt met daarin materialen die voor de leerkracht makkelijk toe te passen zijn in de klas.

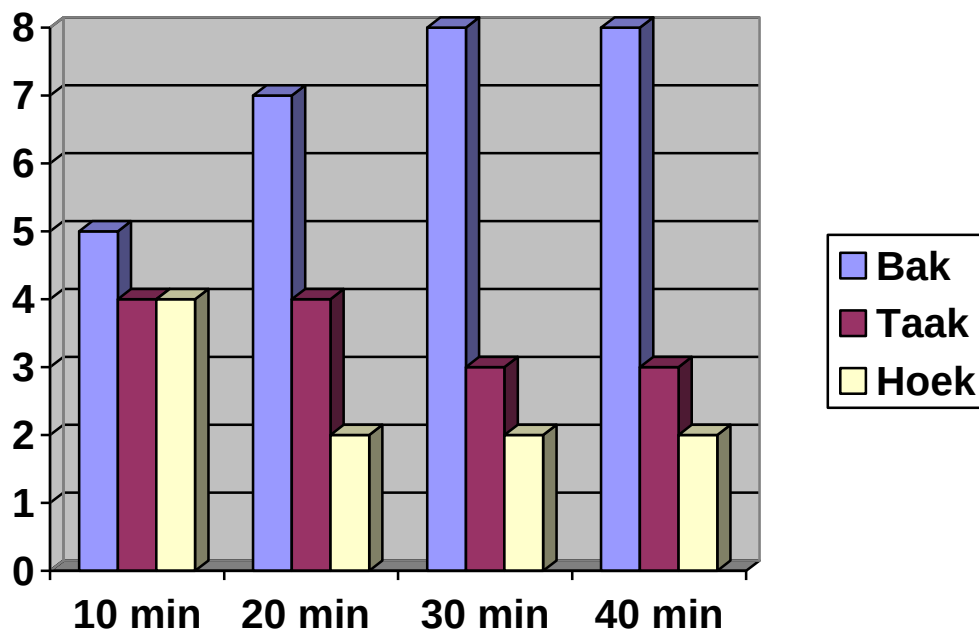
De vier uitgewerkte thema's zijn te vinden in de bijlagen.

De herfstbak heb ik meegenomen in de klas. Ik heb gekeken naar het aantal kinderen dat met materiaal uit de bak bezig waren, het aantal kinderen dat een reguliere taak gekozen heeft en het aantal kinderen dat in de bouw/poppenhoek gespeeld heeft.

De kinderen mogen als ze iets hebben gedaan daarna wat anders kiezen. Ik heb vier meetmomenten genomen om te kijken wat de kinderen aan het doen zijn.

Links staan het aantal kinderen en onderaan de meetmomenten. Rechts staat welke kleur voor welke activiteit staat.

Uit grafiek is gebleken dat de kinderen veel hebben gekozen voor materialen uit de themabak.

Daarnaast is ook gebleken dat het gebruik van de themabak goed kan naast het werken met DORR, omdat de DORR gebruikt maakt van dezelfde leerlijnen. De activiteiten uit de themabak kunnen ook verdeeld worden over de verschillende fases van de methode DORR.

Het boek 'Knapper dan Knap' kan vooral gebruikt worden om de didactische structuren aan te passen aan de verschillende intelligenties. De voorbeelden van les activiteiten zijn ook te gebruiken maar hebben wel enige voorbereiding nodig.

Hoofdstuk 5 Conclusie Aanbeveling en Discussie

In dit hoofdstuk staat de conclusie van dit onderzoek, de aanbeveling en de discussie. Daarnaast mijn eigen mening over dit onderzoek

5.1 Antwoord op mijn onderzoeksvraag en deelvragen.

Mijn onderzoeksvraag is:

In hoeverre kan Meervoudige Intelligentie worden toegepast door middel van het boek Knapper dan Knap in groep 1/2 van O.B.S. Op 't Veld naast de methode DORR?

Mijn deelvragen zijn:

- *Hoe zit de ontwikkeling van kinderen in elkaar?*
- *Wat is DORR?*
- *Hoe kan ik het boek Knapper dan Knap bruikbaar maken?*
- *Wat is Meervoudige Intelligentie?*

Ik ga eerst antwoord geven op mijn deelvragen, naar aanleiding daarvan zal ik antwoord geven op mijn onderzoeksvraag.

- *Hoe zit de ontwikkeling van kinderen in elkaar?*

Kinderen maken op veel gebieden ontwikkelingen door. In de kleuterperiode is de biologische ontwikkeling erg belangrijk. Motorisch groeit een kind enorm. Daarnaast is een kind nieuwsgierig naar alles in de grote wereld om hem heen. Een kind leert in de kleuterperiode veters strikken en zijn naam schrijven, dit komt doordat de fijne motoriek zich ontwikkelt.

Ook lichamelijk kun je zien dat een kleuter verandert. De schedel heeft al bijna de grootte van een volwassene. Het gebit verandert en door het kraakbeen en zijn botten krijgt een kind zijn eigen gelaatstreken.

Daarnaast ontwikkelt een kind zich ook op sociaal-emotioneel gebied. Hij leert normen en waarden en neemt gedrag over van anderen. Naast het gezin wordt het schoolmilieu belangrijk voor een kleuter. In dat schoolmilieu is zelfredzaamheid belangrijk. Een kind gaat ook bepaalde interesse gebieden krijgen, die we weer kunnen koppelen aan de meervoudige intelligentie. Doordat we een goede kennis hebben van de ontwikkeling van kinderen kunnen we ook inspelen op de meervoudige intelligentie van de kinderen. Dit doen we door toe te komen aan de intelligenties van alle kinderen. In het dagritme vind je dit terug (in paragraaf 2.5.1 staat een voorbeeld). Bij het zelfstandig werken kunnen de kinderen werken met het planbord en de 'themabak' met materialen die passen bij het onderwerp waar ze op dat moment mee bezig zijn.

- *Wat is DORR?*

DORR is een methode wat speciaal is ontwikkeld voor onderwijs aan jonge kinderen. In deze methode ben je dagelijks bezig met Observeren, Registreren en

[Type text]

Rapporteren. In deze methode wordt gebruikt gemaakt van ontwikkelingslijnen die aansluiten bij 48 leerlijnen. Deze sluiten goed aan bij de 8 intelligenties die er zijn. Bij de methode DORR werkt elk kind individueel op zijn niveau. Daardoor is het gemakkelijk om het werken te koppelen aan de meervoudige intelligentie, omdat elk kind kan werken aan zijn eigen talenten in zijn eigen niveau.

- Hoe kan ik het boek Knapper dan Knap bruikbaar maken?

Het boek 'Knapper dan Knap', een gezamenlijk project van Bazalt, DOBA-SOM, Eduniek, HCO en IJsselgroep, is een methode voor meervoudige intelligentie bij kleuters en peuters. Dit boek is bedoeld om eens anders te kijken naar het stimuleren van de ontwikkeling van peuters en kleuters.

Het boek is een handreiking voor leerkrachten om vanuit de 8 intelligenties een breed en gevarieerd basisaanbod te realiseren. Op deze manier kun je aansluiten bij alle kinderen in je groep en zo kun je voor alle kinderen haalbare en uitdagende doelen te stellen. In dit boek wordt handelingsgericht gewerkt.

Het boek 'Knapper dan Knap' is geschreven om in het dagritme verschillende didactische structuren te laten zien. Door elke dag verschillende structuren toe te passen wordt er aan de behoeften van verschillende kinderen toegekomen. Daarnaast staan er een aantal bewegingsactiviteiten en spelletjes in deze methode beschreven die je kunt toepassen in je klas.

Ook zitten er in dit boek enkele tips waardoor je als leerkracht op een leuke manier afspraken met de groep kunt maken met betrekking tot bijvoorbeeld zelfstandig werken, opruimen, afsluiten en oudercontacten.

In het boek 'Knapper dan Knap' wordt ook aandacht gegeven aan de organisatie van een thema en het lesaanbod.

Door naast het boek 'Knapper dan Knap' te werken met een aantal thema bakken, kan elk kind werken aan zijn eigen intelligentie tijdens het zelfstandig werken.

- Wat is Meervoudige Intelligentie?

Volgens de Meervoudige Intelligentie heeft ieder kind een patroon van meer of minder sterk ontwikkelde intelligenties. Er zijn 8 intelligenties te onderscheiden:

- De lichamelijk-kinesthetische Intelligentie
- De naturalistische Intelligentie
- De muzikaal ritmische Intelligentie
- De visueel-ruimtelijke Intelligentie
- De logisch-mathematische Intelligentie
- De verbaal-linguistische Intelligentie
- De inter-persoonlijke Intelligentie
- De intra-persoonlijke Intelligentie

Om het onderwijs goed te kunnen aanpassen aan de Meervoudige Intelligenties heeft Dokter Spencer Kagan een toepassing bedacht. Bij deze methode wordt de

leerinhoud niet aangepast, maar door gebruik te maken van gestructureerde werkvormen en dit te koppelen aan drie uitgangspunten wordt het werken met Meervoudige Intelligentie gemakkelijker voor leraren.

Na aanleiding van de bestudeerde theorie, de informatie die ik heb opgedaan tijdens mijn uitvoering en de antwoorden op de deelvragen, zal ik nu antwoord geven op mijn onderzoeksvraag.

- In hoeverre kan Meervoudige Intelligentie worden toegepast door middel van het boek Knapper dan Knap in groep 1/2 van O.B.S. Op 't Veld naast de methode DORR?

De methode DORR is een methode die werkt vanuit verschillende leerlijnen onderverdeeld in 7 vakgebieden. Deze vakgebieden sluiten goed aan bij de Meervoudige intelligentie. Door de opdrachten van Knapper dan Knap te verdelen onder de zes fases van DORR zou je deze methodes goed naast elkaar kunnen gebruiken. De vier thema bakken kun je ook onderverdelen in de zes verschillende fases. Zo werken de kinderen op hun eigen niveau en in hun eigen intelligentie.

Uit het onderzoek is gebleken dat het werken met Meervoudige intelligentie doormiddel van een thema bak goed kan werken. Het is een mooie aanvulling op de materialen die al gebruikt worden in de klas.

5.2 Uitkomst hypothese

Voordat ik met mijn onderzoek begon heb ik antwoord gegeven op mijn onderzoeksvraag in de hypothese.

Nadat ik mij verdiept heb in de theorie over Meervoudige intelligentie bij jonge kinderen en ervaring heb opgedaan in de praktijk, kan ik nu antwoord geven op mijn onderzoeksvraag.

De hypothese:

Ik verwacht dat ik door middel van het onderzoek bruikbare materialen kan ontwerpen die inzetbaar zijn in groep 1/2 van O.B.S. Op 't Veld, zodat de kinderen zich op hun eigen talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Ik verwacht dat deze hypothese juist is. Leerkrachten kunnen mijn materialen blijven inzetten in de praktijk omdat het niet alleen voor deze leerlingen geldt, want er gaan nog vele leerlingen volgen. Voor de uitvoering ga ik naar O.B.S. Op 't Veld, maar ik verwacht dat mijn thema bakken op vele scholen inzetbaar zullen zijn.

De uitkomst:

Mijn ontworpen thema bakken zijn goed ontvangen door de leerkrachten, omdat ze hier weinig voorbereidingstijd aan kwijt zijn. De leerlingen zijn erg betrokken tijdens het werken met deze bakken. Elk kind werkt nu meer aan zijn eigen intelligentie.

5.3 Aanbevelingen

In de aanbevelingen maak ik een relatie naar de onderzoeksvraag en de deelvragen. Naar aanleiding van de resultaten zal ik een aantal aanbevelingen doen. Ik zal de

aanbevelingen baseren op de bestudeerde theorie en de uitkomst van mijn observaties.

Aanbevelingen voor het gebruik van de themabakken.

- De themabakken kunnen gebruikt worden naast de reguliere methode. De opdrachten kunnen aangepast worden door de leerkracht.
- De activiteiten in de themabakken kunnen onderverdeeld worden in verschillende niveaus.
- De activiteiten in de themabakken kunnen ook als verlengde instructie gebruikt worden.

Aanbevelingen voor leerkrachten die werken met DORR en Meervoudige Intelligentie

- Leerkrachten kunnen meervoudige intelligentie ook toepassen in het dagelijkse ritme naast het werken met materialen die passen bij de intelligentie van het kind.
- Materialen die passen bij het werken met meervoudige intelligentie kun je goed laten aansluiten bij de fase waarbij het kind op dat moment zit.

5.4 Discussie

Dit onderzoek heeft voor mij de volgende discussiepunten opgeleverd.

-Kun je meervoudige intelligentie gebruiken zonder aanpassingen te doen aan je klassenmanagement.

Het is lastig om toe te komen aan de meervoudige intelligentie als je niks wilt veranderen in je klassenmanagement. Je kunt natuurlijk de klassikale voorbeelden uit 'Knapper dan Knap' gebruiken en toepassen, maar je zult echt materialen moeten ontwerpen om de kinderen zelf aan het werk te laten gaan naar hun eigen intelligentie.

- Als er gewerkt wordt met meervoudige intelligentie worden de andere vakgebieden dan wel voldoende ontwikkeld?

De meeste scholen werken naast de meervoudige intelligentie ook met een andere methode. Bij de methode DORR wordt gekeken naar alle ontwikkelingslijnen. Het is daarom van belang dat de kinderen ook laten zien dat ze in die vakgebieden zich ook ontwikkelen. Het is belangrijk dat een kind alle ontwikkelingsmaterialen in een klas gebruikt en niet alleen het materiaal dat aansluit bij zijn/haar intelligentie.

5.5 Conclusie

Ik heb onderzoek gedaan naar meervoudige intelligentie bij jonge kinderen. Ik heb als eerste de theorie van meervoudige intelligentie bestudeerd.

Ik heb ontdekt dat het boek 'Knapper dan Knap' veel voorbereiding vergt van de leerkracht. Hierdoor wordt vaak niet toegekomen aan de meervoudige intelligentie van de kinderen. Na aanleiding hiervan heb ik vier themabakken ontwikkeld zodat de leerkracht per thema een kant en klare bak met materialen voor zich heeft.

Uit observaties is gebleken dat de kinderen tijdens het zelfstandig werken volgens het planbord sneller de materialen pakken uit de themabakken, dan de bestaande materialen en hoeken die ze gewend zijn.

Deze themabakken passen goed bij de methode DORR omdat deze methode werkt vanuit verschillende leerlijnen onderverdeeld in 7 vakgebieden. Deze vakgebieden sluiten goed aan bij de meervoudige intelligentie. Door de opdrachten van Knapper dan Knap te verdelen onder de zes fases van DORR kun je deze met de themabakken goed gebruiken tijdens het werken met meervoudige intelligentie. De kinderen werken dan op hun eigen niveau en in hun eigen intelligentie.

Uit het onderzoek is gebleken dat het werken met Meervoudige intelligentie doormiddel van een thema bak goed kan werken. Het is een mooie aanvulling op de materialen die al gebruikt worden in de klas.

Nawoord

Na het doen van dit onderzoek is het tijd voor het nawoord. Doormiddel van mijn deelvragen ben ik tot het antwoord gekomen op mijn onderzoeksvraag. Mijn hypothese is uitgekomen en ik heb veel geleerd van dit onderzoek.

Ik ben trots op de themabakken die ik ontwikkeld heb en hoop ze in de toekomst veel te kunnen gebruiken in mijn eigen klas. Daarnaast hoop ik dat collega's en andere geïnteresseerden iets aan mijn afstudeeronderzoek kunnen hebben en wellicht de themabakken over kunnen nemen.

Literatuurlijst

Boeken:

- Bosch W, C Boonsma, *Onderwijs aan het Jonge Kind, een vak apart*. Thieme Meulenhoff. ISBN 978-90-5574-606-4
- Gardner H, *Soorten intelligentie*. Nieuwezijds B.V. ISBN 9789057121333
- Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk J. & Scheepsma, W. (2007). *Ontwikkeling door onderzoek: een handreiking voor leraren*. ThiemeMeulenhoff. ISBN 978-90-06-95512-5
- Parreren CF. van, *Ontwikkeling van het jonge kind in de basisschool*. ThiemeMeulenhoff. ISBN 978-90-262-2360-0
- Samenwerkings project, *Knapper dan Knap. Bazalt* ISBN 978-90-74233-98-9

Websites

<http://www.bazalt.nl/meervoudige-intelligentie>
<http://www.centrumjeugdengezin-maasland.nl/ontwikkeling-basisschoolleeftijd.html>
<http://www.dorr-onderwijs.nl/>
<http://www.jufsanne.com/>
<http://www.jufjanneke.nl/>
<http://kleutergroep.nl/>
<http://www.obs-optveld.nl/index.php?page=home>
<http://www.webje-wijzer.nl/meervoudige-intelligentie.html>

Procesverslag

Procesverslag

07-11-2012	Ik heb het boek 'ontwikkeling door onderzoek' gelezen. Ik heb mij verdiept hoe je een onderzoek moet doen en een begin van een onderzoeksopzet moet maken.	4 uur voor het lezen. 3 uur voor mijn onderzoeksopzet maken.
12-11-2012	Vandaag heb ik literatuur opgezocht over meervoudige intelligentie. De boeken heb ik besteld, zodat ik ze aankomende week/weken kan ophalen bij de mediatheek.	2 uur
20-11-2012	Vandaag had ik een afspraak met Cathrien Kats. We hebben mijn onderwerp besproken en gekeken wat ik met mijn onderzoek ga doen. Na het gesprek kon ik beginnen met het formuleren van mijn onderzoeksvraag en deelvragen en ik kon mijn onderzoeksopzet maken.	1,5 uur
21-11-2012	Ik heb de informatie van het gesprek verwerkt en mijn onderzoeksopzet afgemaakt.	3 uur
25-11-2012	Ik ben begonnen te lezen in het boek 'Onderwijs aan het Jonge Kind, een vak apart. Wanneer ik iets las wat ik handig vond voor mijn theoretisch kader heb ik het vastgelegd op papier.	6 uur
27-11-2012	Afspraak met Cathrien over de voortgang van mijn onderzoek. We hebben mijn onderzoeksvraag + deelvragen besproken.	1,5 uur
12-12-2012	Literatuur lezen: Ontwikkeling van het jonge kind in de basisschool. Tijdens het lezen heb ik een samenvatting gemaakt en punten genoteerd dat ik belangrijk vond. Start van theoretisch kader	4 uur 4 uur
19-12-2012	De theorie die ik heb gelezen verder verwerken in mijn theoretisch kader.	7 uur
22-12-2012	Literatuur op het internet gezocht en gelezen. Dit heb ik verwerkt in mijn theoretisch kader. Daarnaast heb ik uit het boek Knapper dan Knap stukken gelezen en verwerkt in de theorie.	6 uur
27-12-2012	Theoretisch kader verder uitwerken.	6 uur
28-12-2012	Ik heb op het internet gekeken naar de theorie van meervoudige intelligentie. Het grootste gedeelte had ik al uit het boek Knapper dan Knap gehaald. Ik heb wel wat kunnen toevoegen.	4 uur

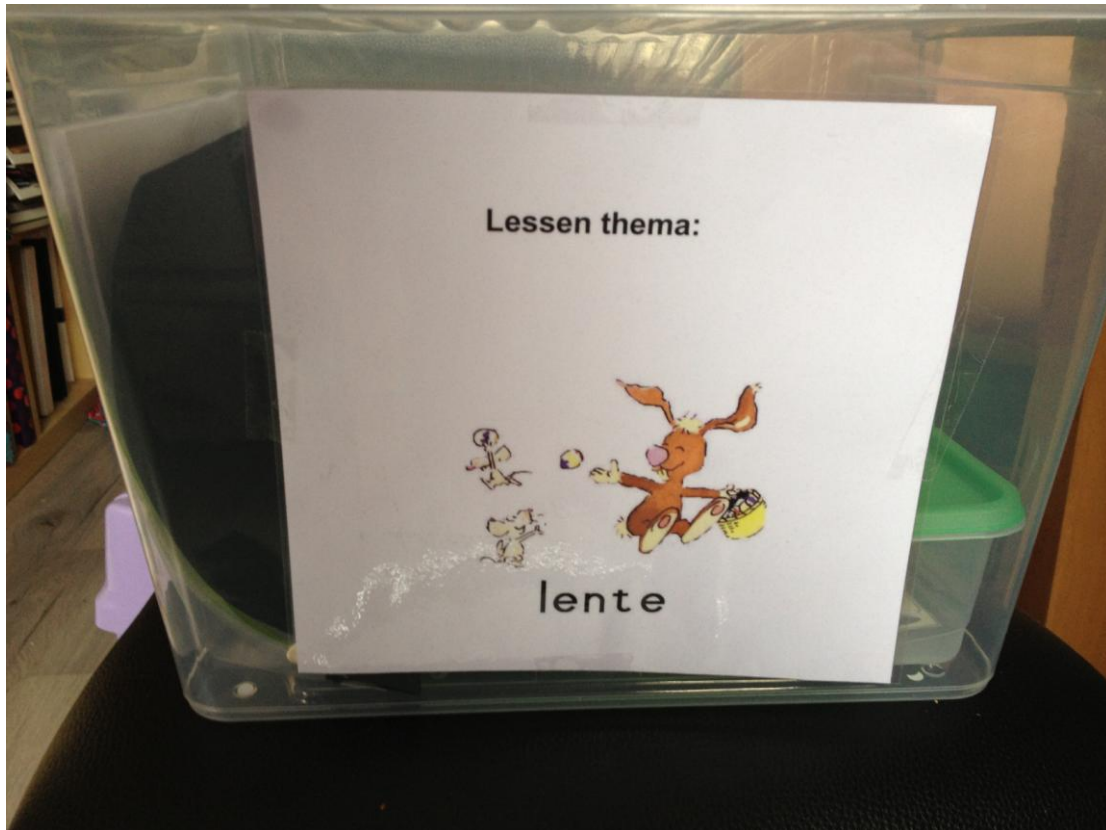
10-01-2013	Bezoek o.b.s. op 't Veld. Ik heb met de leerkrachten gesproken over de methode Knapper dan Knap en DORR.	3 uur
17-01-2013	Afspraak met Cathrien over de voortgang van mijn onderzoek en het idee voor de themabakken zijn ontstaan.	1, 5 uur
18-01-2013	Theoretisch kader + ontwikkelen themabakken.	5 uur
21-01-2013	Theoretisch kader + ontwikkelen van themabakken. Materialen verzamelen etc.	7 uur
24-01-2013	De theorie die ik op 18-01-2013 en 21-01-2013 heb gelezen heb ik in mijn theoretisch kader weten toe te passen. Daarnaast heb ik mijn themabakken afgemaakt.	6 uur
26-01-2013	Onderzoek in goede opbouw zetten	3 uur
27-01-2013	Theoretisch kader afwerken	4.5 uur
30-01-2013	Voorkant, inleiding, inhoudsopgave maken.	3.5 uur
04-02-2013	Bezoek o.b.s. op 't Veld. Ik heb vandaag de klas geobserveerd tijdens het werken met de themabakken.	5,5 uur
05-02-2013	Evalueren van de observaties	1,5 uur
06-02-2013	Evalueren van de observaties met de groepsleerkracht.	1,5 uur
06-02-2012	Evaluatie met de groepsleerkracht over de themabakken.	1,5 uur
10-02-2013	Resultaten uitwerken van de evaluaties.	4 uur
23-02-2013	Ik heb vandaag de lay-out aangepast. Ik heb het verslag zover mogelijk in goede vorm gezet. Daarnaast heb ik mijn literatuurlijst op goede manier ingedeeld.	4 uur
25-02-2013	Foto's maken van het lokaal etc. voor het verslag.	4 uur
28-02-2013	Afspraak met Cathrien over de voortgang	2 uur
22-03-2013	Verslag tot aan hoofdstuk 4 afgerond.	2 uur
08-04-2013	Schrijven van hoofdstuk 4. Hierover heb ik nog wel wat vragen dus die stel ik nog aan Cathrien	2 uur.
08-04-2013	Begin hoofdstuk 5. Ik ben begonnen met het schrijven van de aanbevelingen, de discussie en de conclusie.	5 uur
10-04-2013	Procesverslag in tabel noteren Vandaag heb ik ook mijn evaluatie van het verslag geschreven. Hier kan ik altijd nog wat aanpassen.	3 uur 2 uur
12-04-2013	Verder met hoofdstuk 5	3 uur

	Verdiepen in het schrijven van de samenvatting en begin maken van de samenvatting	2 uur
13-04-2013	Verder met hoofdstuk 5 + Nawoord + Evaluatie	2 uur
15-04-2013	Afspraak met Cathrien	1,5 uur
26-04-2013	Na de afspraak met Cathrien heb ik mijn vragen kunnen stellen en hebben we globaal naar mijn onderzoek gekeken. Ik heb de laatste aanpassingen gedaan.	6 uur
14-05-2013	Mijn verslag na lezen op fouten. Spelfouten, foute zinnen of woorden, op alles na kijken!	3 uur.
16-05-2013	Afspraak met Cathrien.	1.5 uur
	Totaal aantal uren:	142.5 uur

Bijlagen 1:

Materialen & lesbeschrijvingen

Thema Lente

Michelle Mulder

Inhoudopsgave:

De lessen zijn onderverdeeld bij de 8 meervoudige intelligenties. Alle lessen staan daarna uitgebreid beschreven. De materialen zitten allemaal bijgevoegd in de bak.

Beweeg Knap:

- Lieveheersbeestjes zoeken en verzamelen Blz. 1
- Schaduw bekijken en verschillende bewegingen volgen Blz. 1

Natuur knap:

- Op zoek naar verschillende bloemen en bloemen planten Blz. 2
- Kikkervisjes Blz. 2

Muziek knap:

- Liedje luisteren op de computer Blz. 3
- Klap lente liedjes (klassikaal) Blz. 3
- Lente liedjes leren (klassikaal) Blz. 4

Beeld knap:

- Mozaiek kuiken Blz. 5
- Hyacint maken Blz. 6

Reken knap:

- Lente domino Blz. 7
- Rupsenspel Blz. 8

Taal knap:

- Lente memorie Blz. 9
- Stempelboekje Blz. 10

Mensen knap:

- Boeken hoek lente boeken lezen Blz. 11
- Lente kwartet Blz. 12

Zelf knap:

- Een lente tekening van jouw huis Blz. 13
- Lieveheersbeestjes knutselen Blz. 13

Beweeg knap:

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen doordat ze veel in beweging zijn, ze kijken veel om zich heen om te bedenken wat ze gaan doen. Ze maken tijdens het praten veel gebaren en hebben een sprekende mimiek.

Deze kinderen zijn vaak te vinden in de bouw-/poppenhoek. Tijdens kring activiteiten vinden ze het moeilijk om lang stil te blijven zitten.

Je kunt dit goed aanpassen in je leeraanbod door veel te bewegen tijdens of tussen de aangeboden activiteiten in je klassenmanagement.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee klassikale activiteiten beschreven die je goed met de kinderen kunt doen.

Lieveheersbeestjes zoeken en verzamelen:

Spreek met de kinderen af dat ze binnen een bepaald gebied lieveheersbeestjes mogen zoeken. (Je kunt dit ook laten meenemen van huis) Met lieveheersbeestjes moet je erg voorzichtig zijn. Ook geef je ze de opdracht om iets te zoeken waar ze de lieveheersbeestjes in mee kunnen nemen, en wat daar dan mee moet gebeuren om ze in leven te houden. Aan het eind van de dag laat je ze samen met de kinderen vrij.

Schaduw bekijken en verschillende bewegingen volgen:

Geef de kinderen de opdracht naar buiten te gaan als de zon schijnt. Spreek van tevoren af dat ze binnen een bepaald gebied blijven en houd dat goed in de gaten. Geef ze de opdracht mee om hun eigen schaduw te bekijken en te onderzoeken of er wat gebeurd als ze gaan bewegen. De bevindingen laat je ze in de kring vertellen en je bespreekt dit met de kinderen.

Natuur Knap:

Als leerkracht zal het je opvallen dat deze kinderen graag iets meebrengen uit de natuur. Als er buiten of onderweg naar school dieren zijn zullen ze hier vaak over vertellen. Ze zien ook veel verandering in de natuur of bijvoorbeeld het weer en zullen dat ook benoemen.

Wat je kunt doen om kinderen met deze versterkte intelligentie te blijven boeien is ze mee te laten helpen met het water geven van de planten, rond te laten kijken in de natuur en veel te laten verzamelen.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee activiteiten beschreven die je goed met de kinderen kunt doen.

Op zoek naar verschillende bloemen en planten:

Als de kinderen voor deze opdracht kiezen gaan ze verschillende bloemen opzoeken en laten meenemen in de klas. Zij mogen hier hun natuur hoekje van maken. Je laat de kinderen de bloemen goed bekijken en vergelijken.

Jij zorgt ervoor dat je meerdere bloembollen hebt om in de klas te gaan planten. Zo kun je elke dag kijken hoe het met de bloembollen gaat en kijken of de ene soort sneller groeit dan de ander.

Kikkervisjes:

Je kunt het boek: 'Het kleine kikkervisje' van Sheridan Cain en Jack Tickle voor de inleiding gebruiken. Je praat over de ontwikkeling van kikkervisjes en regelt een bak kikkervisjes voor in de klas. De groei van de visjes houd je elke dag bij.

Muziek knap:

Als leerkracht herken je deze kinderen doordat ze vaak trommelen, neuriën, zingen en graag muziek maken. Vaak zijn ze ook goed in het ritmische aspect van taal: het rijmen.

Deze kinderen vinden het leuk om zelf muziek te maken of te zingen. Ook zijn ze goed in het herkennen van liedjes en melodieën. Willen snel leren fluiten en kunnen muziekinstrumenten goed herkennen.

Naast de onderstaande liedjes aanleren aan de kinderen, kun je ook de kinderen tijdens bijvoorbeeld een kring gesprek een vraag naar hun te zingen, en het antwoord ook te laten zingen.

Muziek luisteren op de computer:

Zet het volgende filmpje vast klaar op de computer.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20120719_lentebloem01

Lente liedjes klappen (klassikaal / kleine groepjes):

De kinderen leren zelf een liedje te klappen. Eerst kun jij dit voor doen en dat de kinderen moeten raden welk lied jij klapt. Daarna mogen ze dit zelf proberen.

Lente liedjes leren (klassikaal)

Er zijn vele lente liedjes die je aan kunt leren. De liedjes staan uitgebreid beschreven met een link voor de muziek.

- Alles blij maakt de mei
- t Zonnetje schijnt zo heerlijk schoon
- De meimaand is in t land

Alles blij maakt de mei
kinderliedjes.overtuin.net

tempe: vrolijk
kwart: 2/4

Voice

Al - les blij maakt de mei en het hart zo
In de wei, groot en klein roept hoe fijn is de zon-
neschijn. In de wei - bogen en bloe- met de bloe-
men. In de wei, al het licht, met een pracht heeft de mei ge-
bracht.

Alles blij maakt de mei
en het hart zo fris en vrij
groot en klein roept hoe fijn
is de zonneshijn.

Ieder is verheugd en blij
met de bloemen in de wei
alles licht, wat een pracht
heeft de mei gebracht.

<http://www.kinderliedjes.overtuin.net/seizoenen.html#lente>
Voor tekst en muziek

't Zonnetje schijnt zo heerlijk schoon
kinderliedjes.overtuin.net

tempe: opgewekt
kwart: 2/4

Voice

't Zon - net - je schijnt zo heer - lijk schoon.
't Mo - get - je zingt op het - dree - toek.
't Wind - je suist zo zacht, ja het zingt met ons mee.
In de wei - den dar - tel het jolige vee.
Lustig klinkt mijn lied, wie zingt met mij mee?

't Zonnetje schijnt zo heerlijk schoon.
't Vogeltje zingt op held'ren toon.
't Windje suist zo zacht, ja het zingt met ons mee.
In de weiden dantelt het jolige vee.
Lustig klinkt mijn lied, wie zingt met mij mee?

<http://www.kinderliedjes.overtuin.net/seizoenen.html#lente>
Voor tekst en muziek

De meimaand is in 't land
kinderliedjes.overtuin.net

tempe: vrolijk
kwart: 2/4

Voice

De meimaand is in 't land, lief kind
kom bij me, kom naar buiten
dan zal ik vrolijk, u ter eer,
een aardig deuntje fluiten.

Tjoek tjoek tjoek, tjoek tjoek, fuit fuit
zoo klinkt er mijn lied
kom buiten, kom buiten lief kindje
tjoek tjoek, fuit fuit
zoo klinkt er mijn lied
tjoek tjoek, kom buiten lief kindje.

Het kind:
De zon heeft mij reeds lang gewekt
ik kom al aangesprongen
wat dunkt je sijjen, als wij eens
tezaam een liedje zongen?

Tjoek tjoek tjoek, tjoek tjoek, fuit fuit
zoo klinkt ook mijn lied
daar ben ik, daar ben ik, lief sijje
tjoek tjoek, fuit fuit
zoo klinkt ook mijn lied
tjoek tjoek, daar ben ik, lief sijje.

<http://www.kinderliedjes.overtuin.net/seizoenen.html#lente>
Voor tekst en muziek

Beeld Knap:

Dit zijn kinderen die zich de dingen in beelden kunnen voorstellen. Ze zijn gek op kleuren en vormen en vinden het leuk om te schilderen. Ze zitten vaak te tekenen en kunnen snel de weg vinden.

Als leerkracht zie je dat deze leerlingen goed zijn in puzzels met ruimtelijke verhoudingen. Ze houden van uitdagingen en kunnen zaken vaak exact beschrijven. Deze kinderen zul je ook vaak bij de Knex tegenkomen. Thuis zullen ze het leuk vinden om hun kamer anders in te richten en bezig zijn met kleur en vorm. Visuele informatie kunnen ze goed onthouden.

Naast het individuele werk kun je ook nog een aantal filmpjes met de kinderen kijken tussen alle activiteiten door.

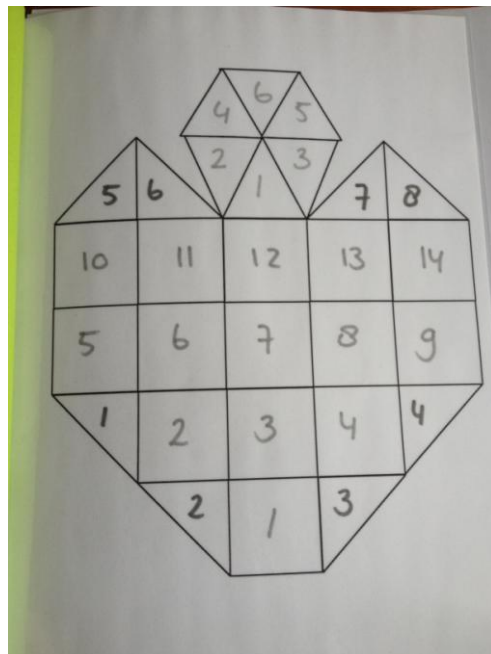
Lente mozaiek kuikentje

Laat de kinderen steeds bij het cijfer 1 beginnen en ze zo het ei en het kuikentje maken. Eventueel kunnen de kinderen het natuurlijk nog versieren.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Verschillende kleuren papier
- Scharen
- Lijm ed.

Hyacint maken:

Een uitgebreide beschrijving voor het maken van een hyacint zit in de bak.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Scharen
- Lijm ed.
- Crèpepapier in verschillende kleuren
- Keukenrolkoker of wc rollen
- Wit papier
- Papieren handdoekjes
- Plastic bakjes

Hyacint maken

Dit heb je nodig:

- schaar
- lijm
- crèpepapier in de kleuren groen, wit, roze, paars of blauw
- keukenrolkoker of w.c.rolletjes
- wit papier
- papieren handdoekjes
- plastic bakjes van bijvoorbeeld yoghurt

Vorbereiding:

knip van het crèpepapier kleine vierkanten.

Aan het werk:

- rol de koker in groen crèpepapier.
- laat de kinderen de kleine vierkantjes om hun vinger heen rollen en op de koker plakken.
- de opening van de koker wordt dichtgemaakt met een prop van papieren handdoekjes.

giet zand in de plastic bakjes en zet de koker in de bakjes

Reken Knap:

Problemen oplossen is iets wat deze kinderen graag doen. Ze vinden het een uitdaging om oorzaak-gevolg verbanden te leggen. Ze kunnen problemen analyseren en gestructureerd werken.

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen aan de vragen die ze stellen, en hoe ze vragen beantwoorden. Deze kinderen zijn logisch-mathematisch sterk ontwikkeld. Het antwoorden van de vragen heeft te maken met abstractie. Meten en het herkennen van cijfers is een fijne bezigheid voor deze kinderen.

Ze vinden het ook leuk om reeksen getallen te schrijven. Als er een probleem is bekijken ze dat planmatig. In de klas zijn ze veel bezig met tellen van bijvoorbeeld de poppen en vrachtwagens. Het schatten van meer of minder is een van hun vaardigheden.

Ik heb twee activiteiten toegevoegd die de kinderen zelf kunnen kiezen op het planbord. Deze kunnen ze individueel, in tweetallen of in groepjes uitvoeren.

Lente domino:

In de bak zit een lente domino die geschikt is voor rekenknappe kinderen. Deze kunnen ze alleen of in tweetallen gebruiken.

Rupsenspel:

In de bak zitten de benodigdheden voor dit spel.

Je deelt de klas in twee groepen. Elke groep krijgt cirkels in verschillende kleuren. Laat een kind van elke groep tegelijkertijd de dobbelsteen gooien. Kijk hoeveel elk kind heeft gegooid. Stel vragen als: Hoeveel heb jij gegooid? Wie heeft er meer of minder gegooid? Laat dan beide kinderen de cirkels neerleggen, afhankelijk van het aantal dat ze hebben gegooid. Als iedereen een keer de dobbelsteen heeft gegooid bekijken we welke rups langer is. Heeft de langste rups ook de meeste rondjes? Bepaal door te tellen welke groep het meeste rondjes heeft en welke rups daardoor langer is.

Een aantal extra suggesties zijn:

- Maak een reeks met de cirkels
- Laat de kinderen steeds een andere kleur cirkel gebruiken als ze de dobbelsteen gooien. Het is dan goed te zien hoeveel een kind gegooid heeft. Als een kind van de andere groep hetzelfde doet maar hij heeft minder gegooid, dan is het verschil duidelijk te zien.
- Na deze activiteit kun je de kinderen zelf een rups laten maken door de cirkels te laten knippen.

Plakcirkels in verschillende kleuren moet je hiervoor eerst zelf verzamelen.

Taal Knap:

Lezen en voorgelezen worden zijn favoriete bezigheden van deze kinderen. Ze vinden het zingen van liedjes of rijmpjes leuk om te doen. Verhalen vertellen kunnen deze kinderen ook vaak goed. Naast een uitgebreide woordenschat kunnen ze ook goed hun gevoelens beschrijven.

Als leerkracht valt je op dat deze kinderen een grote woordenschat hebben door de verhalen die deze kinderen vertellen. Ook zijn ze geïnteresseerd in boeken die ze graag bekijken en aan anderen laten zien. Ze zijn ook goed in het opnemen van nieuwe woorden.

Lente memorie:

In de bak zit een lente memorie die de kinderen in groepjes kunnen spelen.

Stempelboekje:

In de bak zit een stempelboekje die de kinderen individueel kunnen maken.

Dit stempelboekje moet je eerst zelf kopiëren.

Mensen Knap:

[Type text]

Bij deze kinderen is het duidelijk dat ze graag werken met andere mensen en kinderen. Ze willen graag voor andere zorgen, en hun ervaringen uitwisselen vinden ze fijn.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen zich goed kunnen verplaatsen in andere kinderen. Ze zien wanneer andere kinderen zich verdrietig voelen en doen daar vaak wat mee. Deze kinderen hebben vaak veel vriendjes.

Ze genieten van contact met andere, ze vinden het leuk om ergens op bezoek te gaan of te krijgen. Ze willen vaak met andere kinderen spelen! Verjaardag is iets wat ze graag delen met anderen!

Lente boeken lezen:

Elke klas heeft wel een aantal leesboeken. Zorg ervoor dat je een gezellig leeshoekje creëert met een aantal lente boeken. Je kunt hierna vragen of een kind samen met jou zijn mooiste boek aan de klas wilt laten zien. Het kind kan dan wat over de plaatjes vertellen en jij kunt dan de tekst erbij voorlezen als dat nodig is.

De lente boeken hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Lente kwartet:

[Type text]

In de bak zit een lente kwartet die ze in groepjes kunnen gaan doen.

Zelf Knap:

[Type text]

*Ze willen graag vertellen over recente ervaringen, wat hebben ze gisteren beleefd?
Als ze een antwoord geven denken ze daar vaak even over na.*

Als leerkracht zie je dat deze kinderen opvallen doordat ze een goede zelfkennis hebben, ze geven zelf aan waar ze goed in zijn, of juist niet. Deze kinderen dromen en fantaseren graag! Ook kijken ze graag terug naar bijvoorbeeld foto's van toen ze nog baby waren. Deze kinderen kunnen goed alleen bezig zijn.

Deze kinderen zijn echte denkers. Ze willen hiervoor ook de tijd hebben, een stiltehoek zal in het lokaal voor deze kinderen erg fijn zijn!

Een lente tekening van jouw huis:

Zelf knappe kinderen weten vaak nog veel van bijvoorbeeld de vorige lente te herinneren. Vraag ze om een tekening te maken van hun huis vorig jaar in de lente. Een kijkplaat van de lente kan wat hulp bieden voor deze opdracht.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Wit papier
- Potloden
- Eventueel een kijkplaat van de lente

Lievelingsbloemen knutselen:

De kinderen hebben al veel over de lente gelezen. Je legt in de knutselhoek allerlei verschillende materialen neer waarbij de kinderen zelf hun mooiste bloemen mogen maken. Laat ze vrij in hun ontwerp.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

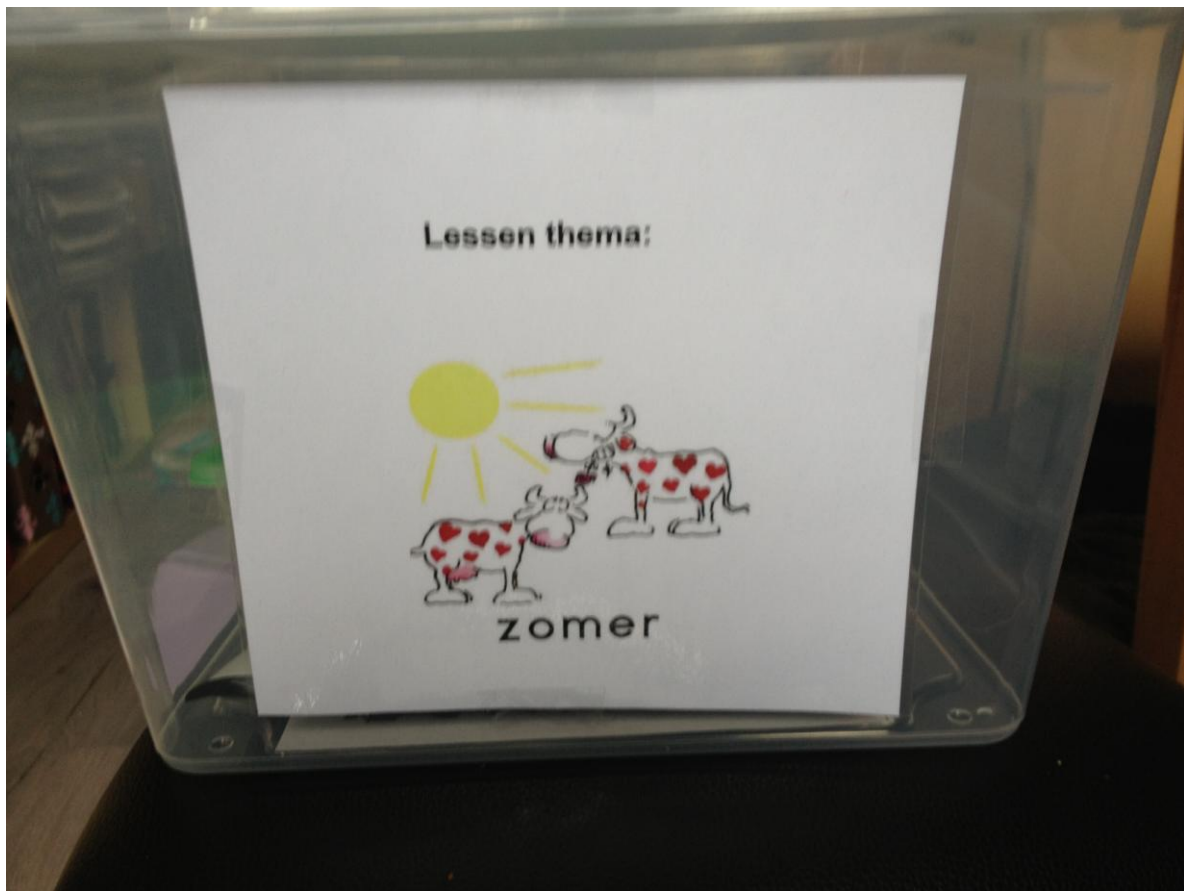
Je bent hiervoor nodig:

- Voorbeelden van bloemen
- Knutselpapier
- Scharen
- Lijm ed.

Materialen & lesbeschrijvingen

[Type text]

Thema Zomer

Michelle Mulder

Inhoudopsgave:

[Type text]

De lessen zijn onderverdeeld bij de 8 meervoudige intelligenties. Alle lessen staan daarna uitgebreid beschreven. De materialen zitten allemaal bijgevoegd in de bak.

Beweeg Knap:

- Schaduw omtrekken Blz. 3
- Schaduw meten Blz. 3

Natuur Knap:

- Filmpje over de seizoenen Blz. 4
- Voetafdrukken in het zand Blz. 4

Muziek Knap:

- Liedjes luisteren op de computer Blz. 5
- Zomer liedjes leren (klassikaal) Blz. 6

Beeld knap:

- Mozaiek boot Blz. 7

Reken knap:

- Memorie ijsjes Blz. 8
- Werkblad van groot naar klein Blz. 9

Taal knap:

- Zomer rups Blz. 10
- Stempelboekje zomer Blz. 11
- Zomer letterdoos Blz. 12

Mens knap:

- Zomerspel Blz. 13
- Samen een zomer collage maken Blz. 14

Zelf knap:

- Teken je mooiste vakantie Blz. 15
- Zonnebloem Blz. 16

Beweeg knap:

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen doordat ze veel in beweging zijn, ze kijken veel om zich heen om te bedenken wat ze gaan doen. Ze maken tijdens het praten veel gebaren en hebben een sprekende mimiek.

Deze kinderen zijn vaak te vinden in de bouw-/poppenhoek. Tijdens kring activiteiten vinden ze het moeilijk om lang stil te blijven zitten.

Je kunt dit goed aanpassen in je leeraanbod door veel te bewegen tijdens of tussen de aangeboden activiteiten in je klassenmanagement.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee klassikale activiteiten beschreven die je goed met de kinderen kunt doen.

Schaduw omtrekken:

Ga naar buiten als de zon schijnt en gebruik stoepkrijt om een kind in een bepaalde houding om te trekken. Maak zo diverse tekeningen op het plein in een parcours. De kinderen rennen of hinkelen en nemen steeds de houding aan die op het schoolplein is getekend.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Stoepkrijt
- Een zonnige dag

Schaduw meten:

De kinderen gaan in tweetallen naar buiten als de zon schijnt. Elk kind laat een omtrek van zijn schaduw tekenen met stoepkrijt. Daarna gaan ze meten wie de grootste schaduw heeft. Als voorbereiding kunnen de kinderen naar het volgende filmpje over schaduwen kijken:

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20090709_flipschaduwen01

Natuur Knap:

[Type text]

Als leerkracht zal het je opvallen dat deze kinderen graag iets meebrengen uit de natuur. Als er buiten of onderweg naar school dieren zijn zullen ze hier vaak over vertellen. Ze zien ook veel verandering in de natuur of bijvoorbeeld het weer en zullen dat ook benoemen.

Wat je kunt doen om kinderen met deze versterkte intelligentie te blijven boeien is ze mee te laten helpen met het water geven van de planten, rond te laten kijken in de natuur en veel te laten verzamelen.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee activiteiten beschreven die je goed met de kinderen in groepjes of klassikaal kan doen.

Filmpje over seizoenen:

Zet het volgende filmpje klaar op de computer of kijk dit klassikaal. Het gaat over de verschillende seizoenen.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20100622_flipinsmeren01

Voetafdrukken in het zand (in groepjes):

Laat de kinderen een bak met zand uit de zandbak halen. Daarna gaan ze verschillende profielen van hun schoenen bekijken. Kijk naar de grootte en de verschillende vormen die de schoenen hebben. Elk kind sluit zijn ogen terwijl 1 kind een schoen uitkiest en er een afdruk van in het zand maakt. De andere kinderen moeten raden welke schoen er gebruikt is.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Zand
- Schoenen

Muziek knap:

[Type text]

Als leerkracht herken je deze kinderen doordat ze vaak trommelen, neuriën, zingen en graag muziek maken. Vaak zijn ze ook goed in het ritmische aspect van taal: het rijmen.

Deze kinderen vinden het leuk om zelf muziek te maken of te zingen. Ook zijn ze goed in het herkennen van liedjes en melodieën. Willen snel leren fluiten en kunnen muziekinstrumenten goed herkennen.

Naast de onderstaande liedjes aanleren aan de kinderen, kun je ook de kinderen tijdens bijvoorbeeld een kring gesprek een vraag naar hun te zingen, en het antwoord ook te laten zingen.

Liedje luisteren op de computer:

Op de computer zet je het volgende liedje vast klaar. Je kunt dit ook klassikaal laten horen en zien.

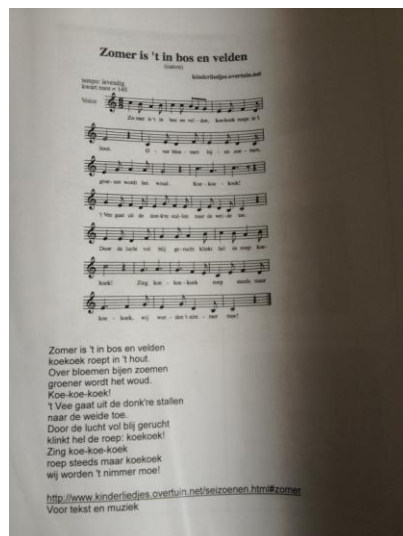
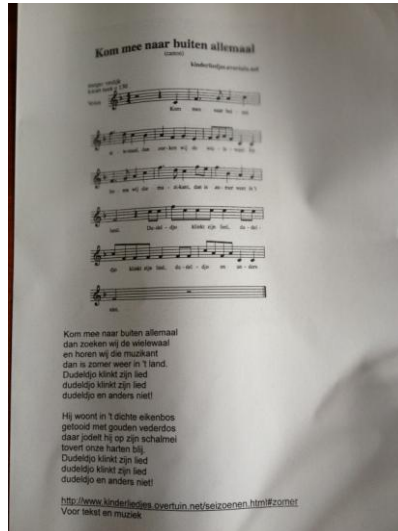
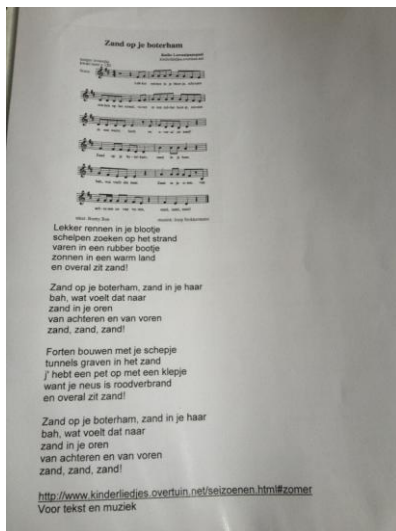
http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20081210_parasol01

Zomer liedjes leren (klassikaal):

[Type text]

Er zijn vele zomer liedjes die je aan kunt leren. De liedjes staan uitgebreid beschreven met een link voor de muziek.

- Zand op je boterham
- Kom mee naar buiten allemaal
- Zomer is't in bos en velden

Beeld Knap:

[Type text]

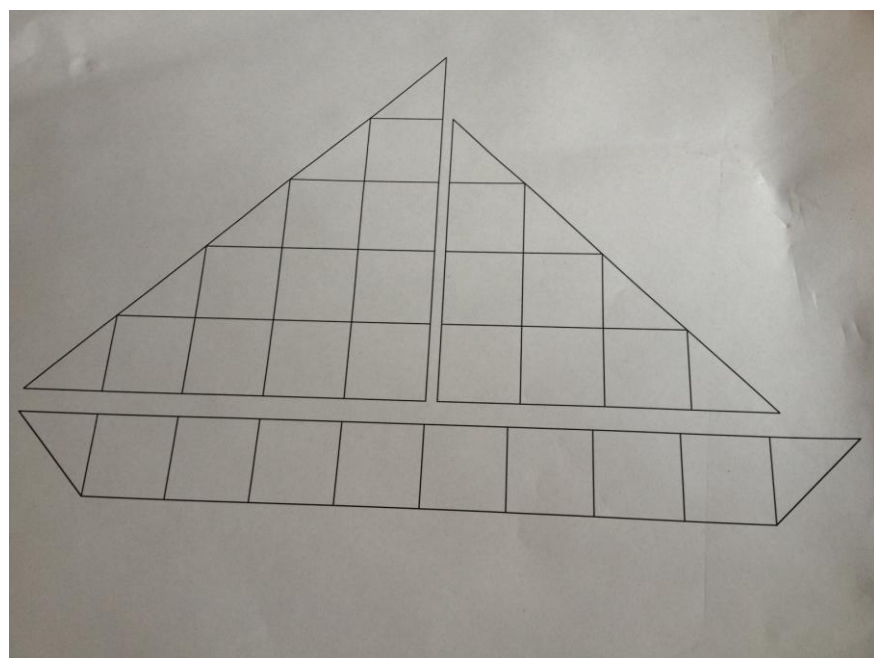
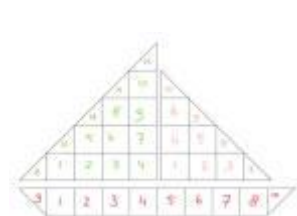
Dit zijn kinderen die zich de dingen in beelden kunnen voorstellen. Ze zijn gek op kleuren en vormen en vinden het leuk om te schilderen. Ze zitten vaak te tekenen en kunnen snel de weg vinden.

Als leerkracht zie je dat deze leerlingen goed zijn in puzzels met ruimtelijke verhoudingen. Ze houden van uitdagingen en kunnen zaken vaak exact beschrijven. Deze kinderen zul je ook vaak bij de Knex tegenkomen. Thuis zullen ze het leuk vinden om hun kamer anders in te richten en bezig zijn met kleur en vorm. Visuele informatie kunnen ze goed onthouden.

Naast het individuele werk kun je ook nog een aantal filmpjes met de kinderen kijken tussen alle activiteiten door.

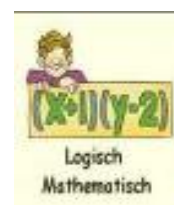
Mozaiek boot:

Gebruik de mozaiek voorbeeld boot en laat de kinderen dit namaken met plakvierkantjes. De boot moet mooie kleuren krijgen en kan eventueel versierd worden.

Reken Knap:

[Type text]

Problemen oplossen is iets wat deze kinderen graag doen. Ze vinden het een uitdaging om oorzaak-gevolg verbanden te leggen. Ze kunnen problemen analyseren en gestructureerd werken.

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen aan de vragen die ze stellen, en hoe ze vragen beantwoorden. Deze kinderen zijn logisch-mathematisch sterk ontwikkeld. Het antwoorden van de vragen heeft te maken met abstractie. Meten en het herkennen van cijfers is een fijne bezigheid voor deze kinderen.

Ze vinden het ook leuk om reeksen getallen te schrijven. Als er een probleem is bekijken ze dat planmatig. In de klas zijn ze veel bezig met tellen van bijvoorbeeld de poppen en vrachtwagens. Het schatten van meer of minder is een van hun vaardigheden.

Memorie ijsjes:

In de bak zit een memorie met ijsjes van verschillende patronen. Deze kan alleen in tweetallen gemaakt worden ivm. het aantal ijsjes.

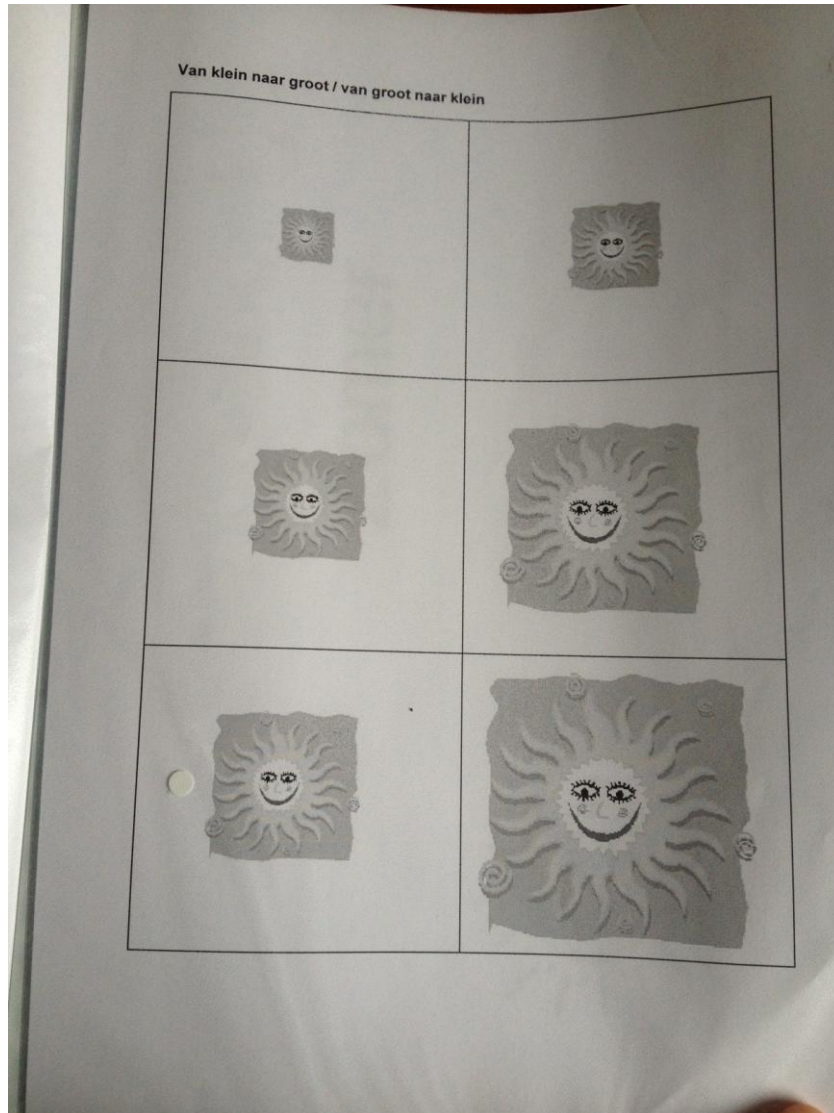

Werkblad van groot naar klein:

[Type text]

In de bak zit een werkblad. Deze kunnen de kinderen individueel maken en moet van groot naar klein gemaakt worden. Hiervoor moeten ze het werkblad uitknippen en op de juiste volgorde weer opplakken.

Dit werkblad moet je eerst zelf even kopiëren.

Taal Knap:

[Type text]

Lezen en voorgelezen worden zijn favoriete bezigheden van deze kinderen. Ze vinden het zingen van liedjes of rijmpjes leuk om te doen. Verhalen vertellen kunnen deze kinderen ook vaak goed. Naast een uitgebreide woordenschat kunnen ze ook goed hun gevoelens beschrijven.

Als leerkracht valt je op dat deze kinderen een grote woordenschat hebben door de verhalen die deze kinderen vertellen. Ook zijn ze geïnteresseerd in boeken die ze graag bekijken en aan anderen laten zien. Ze zijn ook goed in het opnemen van nieuwe woorden.

Zomer rubs:

In de bak zit een woordenrubs met zomerwoorden. Deze kan zelfstandig of in groepjes gemaakt worden.

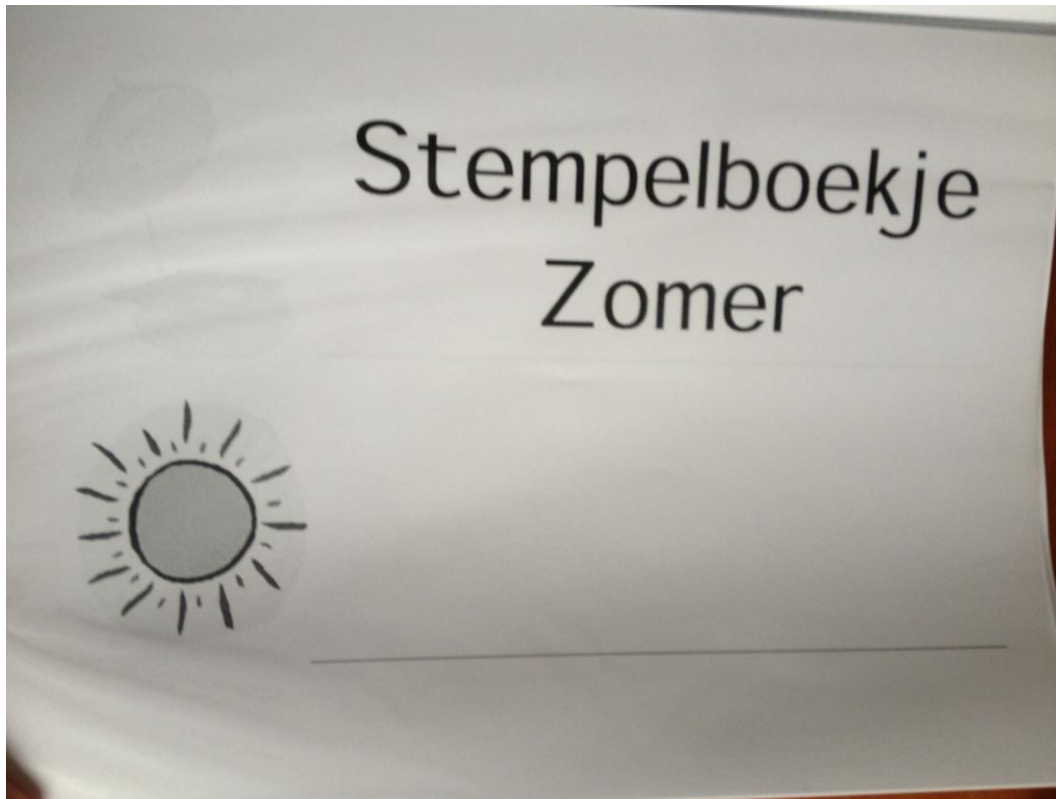

Stempelboekje zomer:

[Type text]

In de bak zit een stempelboekje met zomer woorden. Deze kan zelfstandig gemaakt worden.

Dit werkboekje moet je eerst zelf even kopiëren.

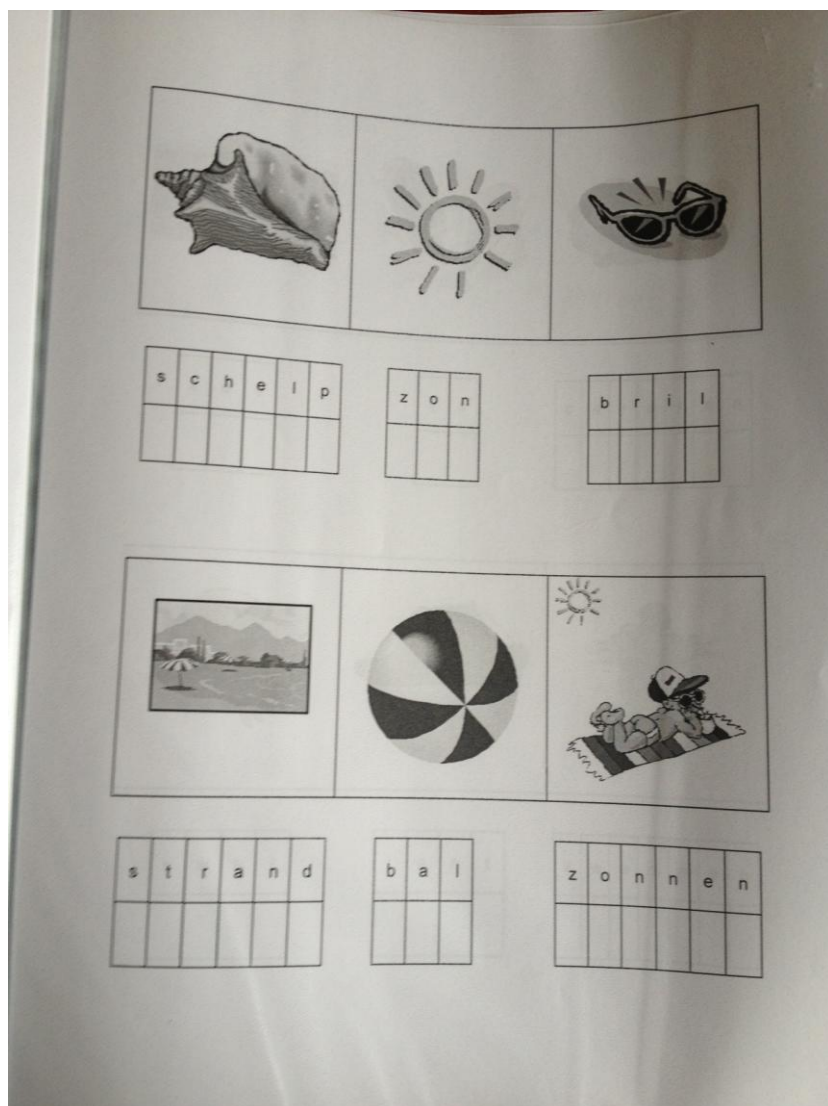

Zomer letterdoos:

[Type text]

In de bak zit een werkblad met woorden die nageemaakt kunnen worden in de letterdoos.

Dit werkblad moet je eerst zelf even kopiëren.

Mensen Knap:

[Type text]

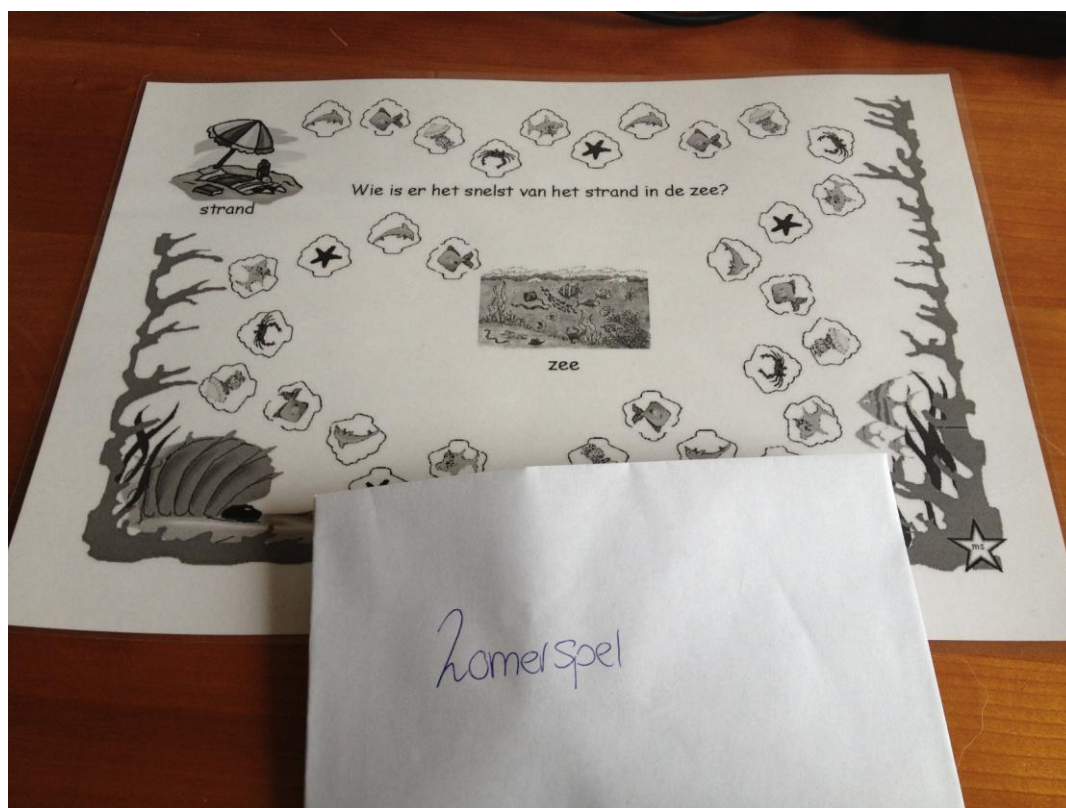
Bij deze kinderen is het duidelijk dat ze graag werken met andere mensen en kinderen. Ze willen graag voor andere zorgen, en hun ervaringen uitwisselen vinden ze fijn.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen zich goed kunnen verplaatsen in andere kinderen. Ze zien wanneer andere kinderen zich verdrietig voelen en doen daar vaak wat mee. Deze kinderen hebben vaak veel vriendjes.

Ze genieten van contact met andere, ze vinden het leuk om ergens op bezoek te gaan of te krijgen. Ze willen vaak met andere kinderen spelen! Verjaardag is iets wat ze graag delen met anderen!

Zomerspel:

In de doos zit een zomerspel! De uitleg en de materialen van dit spel zijn allemaal aanwezig in de doos.

Zomercollage maken:

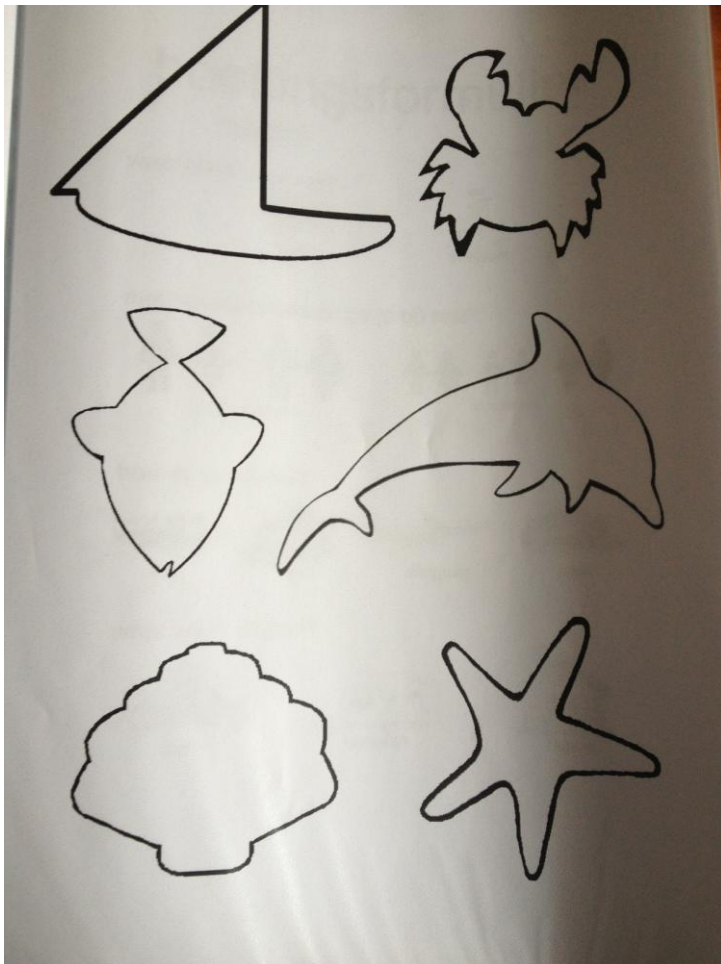
[Type text]

In de doos zitten een aantal prikfiguren die je kunt kopiëren op stevig papier. Dit kan een opdracht zijn waarin meerdere kinderen een andere rol hebben. Er ligt een groot A3 papier op tafel waar als eerste een strand opgemaakt kan worden. De golven van de zee kan met ecoline (de helft van het A3) daarna met (schelpen-)zand het strand maken. De kinderen kunnen alle figuren die ze willen zo mooi mogelijk maken en op het strand plakken. Ze mogen hun eigen fantasie gebruiken voor een nog mooiere collage.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Wit A3 papier
- Ecoline
- Schelpen
- Zand
- Uitgeknipte figuren
- Lijm ed.
- Scharen

Zelf Knap:

[Type text]

*Ze willen graag vertellen over recente ervaringen, wat hebben ze gisteren beleefd?
Als ze een antwoord geven denken ze daar vaak even over na.*

Als leerkracht zie je dat deze kinderen opvallen doordat ze een goede zelfkennis hebben, ze geven zelf aan waar ze goed in zijn, of juist niet. Deze kinderen dromen en fantaseren graag! Ook kijken ze graag terug naar bijvoorbeeld foto's van toen ze nog baby waren. Deze kinderen kunnen goed alleen bezig zijn.

Deze kinderen zijn echte denkers. Ze willen hiervoor ook de tijd hebben, een stiltehoek zal in het lokaal voor deze kinderen erg fijn zijn!

Teken je mooiste vakantie:

Voor deze opdracht hebben de kinderen al nagedacht over de vakanties waar ze in hun leven heengeweest zijn. Wat hebben ze daar allemaal gedaan? Wat was er anders dan in Nederland? De opdracht is nu om het boekingsformulier in te vullen en de ideale vakantie te tekenen.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Boekingsformulier
- Wit tekenpapier
- Potloden

De zonnebloem:

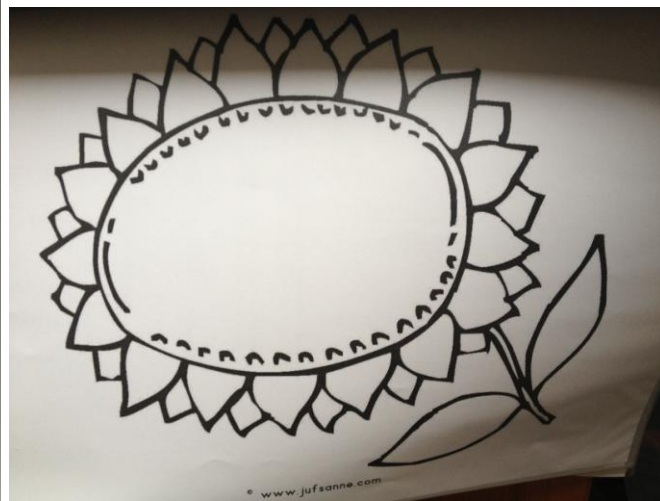
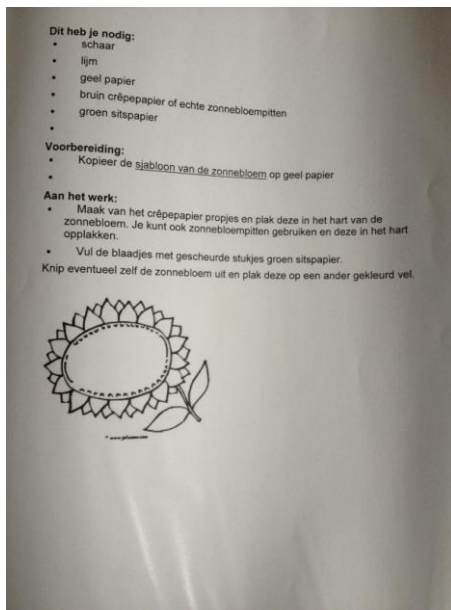
[Type text]

In de bak zit een uitgebreide beschrijving van de zonnebloem. Het sjabloon zit ook in de bak.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Scharen
- Lijm
- Geel papier
- Bruin crèpepapier of echte zonnebloempitten
- Groen sitspapier

Materialen & lesbeschrijvingen

Thema Herfst

Michelle Mulder

Inhoudopsgave:

De lessen zijn onderverdeeld bij de 8 meervoudige intelligenties. Alle lessen staan daarna uitgebreid beschreven. De materialen zitten allemaal bijgevoegd in de bak.

Beweeg Knap:

- Herfstwandeling maken (klassikaal) Blz. 3
- Kabouter pad (klassikaal of groepjes) Blz. 3

Natuur knap:

- Bladeren zoeken & opplakken Blz. 4
- Appelmoes maken (in groepjes) Blz. 5

Muziek knap:

- Herfst lied leren (klassikaal) Blz. 6
- Ritmeklappen met herfstmateriaal (in tweetallen of individueel) Blz. 7

Beeld knap:

- Filmpje kijken op de computer Blz. 8
- Kralenplank Blz. 9
- Vouwen Blz. 10

Reken knap:

- Letters flitsen Blz. 11
- Kastanjes tellen d.m.v. telspel Blz. 12
- Egel maken Blz. 13

Taal knap:

- Herfst memorie Blz. 14
- Werkblad stukjes kleuren Blz. 15

Mensen knap:

- Herfst kwartet Blz. 16
- Kunstwerk maken Blz. 17

Zelf knap:

- Tekening ik in de herfst. Blz. 18
- Maken zelf een herfsttekening op zwart papier met wit potlood Blz. 19

Beweeg knap:

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen doordat ze veel in beweging zijn, ze kijken veel om zich heen om te bedenken wat ze gaan doen. Ze maken tijdens het praten veel gebaren en hebben een sprekende mimiek.

Deze kinderen zijn vaak te vinden in de bouw-/poppenhoek. Tijdens kring activiteiten vinden ze het moeilijk om lang stil te blijven zitten.

Je kunt dit goed aanpassen in je leeraanbod door veel te bewegen tijdens of tussen de aangeboden activiteiten in je klassenmanagement.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee klassikale activiteiten beschreven die je goed met de kinderen kunt doen.

Herfstwandeling (klassikaal):

Verzamel tijdens deze wandeling samen met de kinderen allerlei herfstspullen. En maak hier later in de klas een herfsttafel van.

Kabouter pad (klassikaal of groepje kinderen):

In de herfst is het fijn om in het bos te zijn. Je komt er van alles tegen. Maar pas op! In het bos woont een reus! Deze reus zet reuzenstappen! Jij loopt met grote passen door de klas. Op iedere pas tel je hardop. De kinderen mogen hardop meetellen. Wie van de kinderen kan dit ook alleen met kabouterpassen? Tot hoever kun je lopen? Wie kan er ook achteruitlopen van 10 naar 0?

Laat de kinderen goed naar je kijken, ze mogen niks zeggen. Jij loopt een aantal passen. Hoeveel passen heb ik gelopen? En nu? Kunnen jullie dat ook met de ogen dicht?

Natuur Knap:

Als leerkracht zal het je opvallen dat deze kinderen graag iets meebrengen uit de natuur. Als er buiten of onderweg naar school dieren zijn zullen ze hier vaak over vertellen. Ze zien ook veel verandering in de natuur of bijvoorbeeld het weer en zullen dat ook benoemen.

Wat je kunt doen om kinderen met deze versterkte intelligentie te blijven boeien is ze mee te laten helpen met het water geven van de planten, rond te laten kijken in de natuur en veel te laten verzamelen.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee activiteiten beschreven die je goed met de kinderen kunt doen.

Bladeren zoeken en opplakken:

De kinderen mogen zelf op het schoolplein binnen aangegeven grenzen bladeren zoeken en in de klas laten drogen.

Deze mogen ze daarna opplakken en er een mooie herfstcollage van maken.

Je kunt deze activiteit ook koppelen aan de herfstwandeling. Tijdens deze wandeling kunnen de kinderen ook bladeren zoeken voor deze collage. Eventueel kun je dit zelfs door de kinderen laten meenemen van huis.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Wit A3 papier
- Lijm etc.

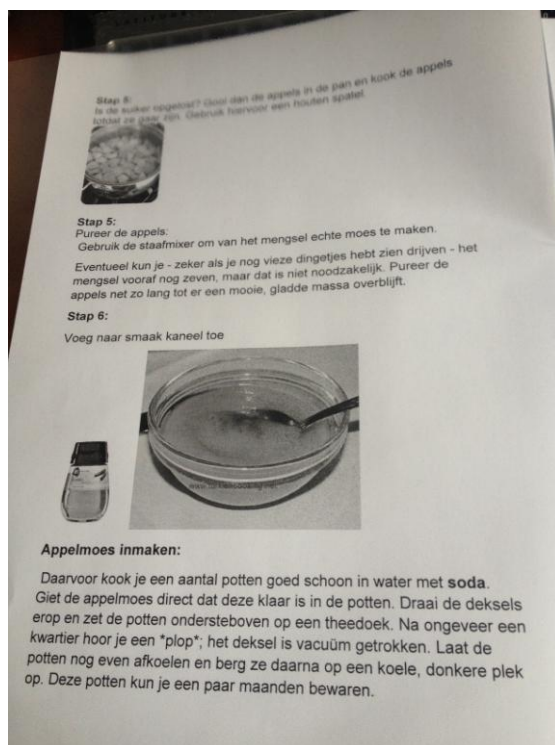
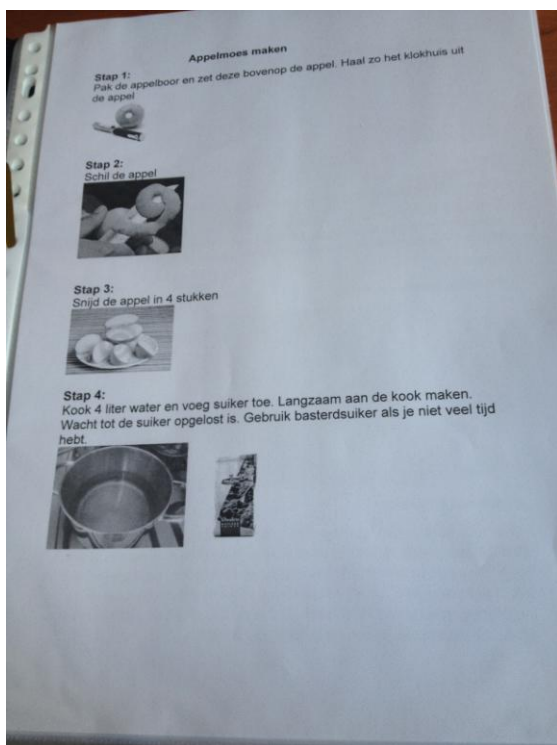
Appelmoes maken:

Dit kan in kleine groepjes maar met begeleiding! Er is een stappenplan die je kunt gebruiken.

Het materiaal moet je eerst zelf verzamelen!

Je bent nodig:

- Appels
- Suiker
- Pan
- Kooktoestel
- Spatel
- Schilmesjes
- Appelboor
- Kaneel
- Schaal voor de appelmoes
- Potjes om de appelmoes in te maken.

Muziek knap:

Als leerkracht herken je deze kinderen doordat ze vaak trommelen, neuriën, zingen en graag muziek maken. Vaak zijn ze ook goed in het ritmische aspect van taal: het rijmen.

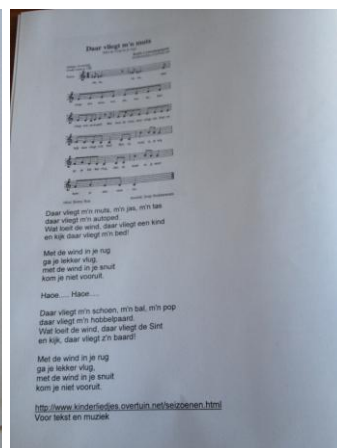
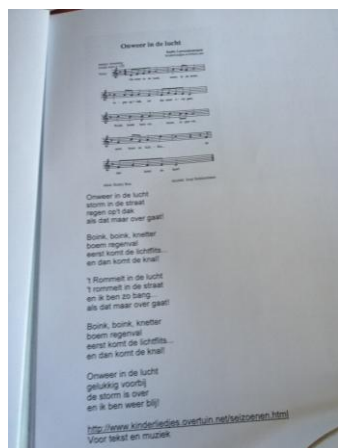
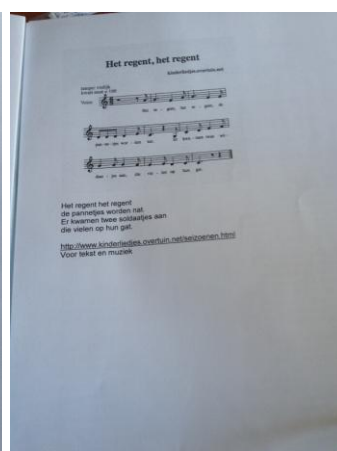
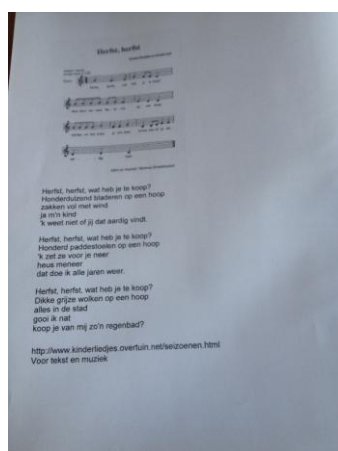
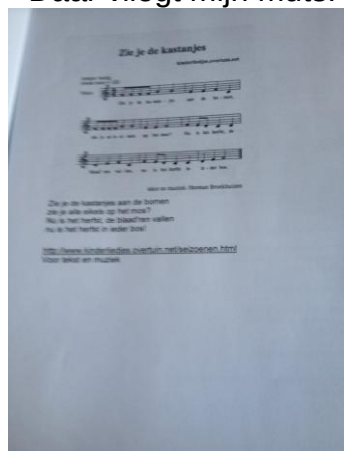
Deze kinderen vinden het leuk om zelf muziek te maken of te zingen. Ook zijn ze goed in het herkennen van liedjes en melodieën. Willen snel leren fluiten en kunnen muziekinstrumenten goed herkennen.

Naast de onderstaande liedjes aanleren aan de kinderen, kun je ook de kinderen tijdens bijvoorbeeld een kring gesprek een vraag naar hun te zingen, en het antwoord ook te laten zingen.

Herfstlied leren (klassikaal):

Er zijn vele herfstliedjes die je aan kunt leren. De liedjes staan uitgebreid beschreven met een link voor de muziek.

- Zie je de kastanjes aan de bomen?
- Herfst, herfst.
- Het regent het regent!
- Onder moeders paraplu.
- Onweer in de lucht.
- Daar vliegt mijn muts!

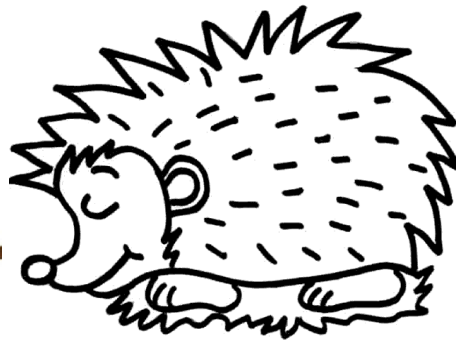
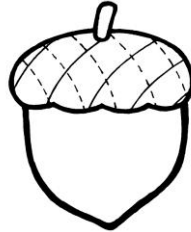

[Type text]

Ritme klappen met herfstmateriaal (in groepjes of klassikaal)

Van de onderstaande plaatjes kunnen de kinderen de woorden klappen.

Daarnaast kunnen ze bijvoorbeeld ook de woorden klappen van materialen die op de herfsttafel liggen.

blad - eikel - kastanje - beukenootje - tak - egel - kabouter -
dennenappel

Beeld Knap:

Dit zijn kinderen die zich de dingen in beelden kunnen voorstellen. Ze zijn gek op kleuren en vormen en vinden het leuk om te schilderen. Ze zitten vaak te tekenen en kunnen snel de weg vinden.

Als leerkracht zie je dat deze leerlingen goed zijn in puzzels met ruimtelijke verhoudingen. Ze houden van uitdagingen en kunnen zaken vaak exact beschrijven. Deze kinderen zul je ook vaak bij de Knex tegenkomen. Thuis zullen ze het leuk vinden om hun kamer anders in te richten en bezig zijn met kleur en vorm. Visuele informatie kunnen ze goed onthouden.

Naast het individuele werk kun je ook nog een aantal filmpjes met de kinderen kijken tussen alle activiteiten door. Daarnaast kun je het onderstaande filmpje ook klaarzetten op de computer zodat ze dit individueel kunnen kijken.

Filmpje kijken op de computer:

Dit filmpje kun je klassikaal op het digibord kijken of op de computer klaarzetten.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20070306_herfstdingenzoeken01

Kralenplank:

Hieronder een aantal voorbeelden die de kinderen kunnen maken met de kralen. Deze voorbeelden zitten ook in het mapje in de bak.

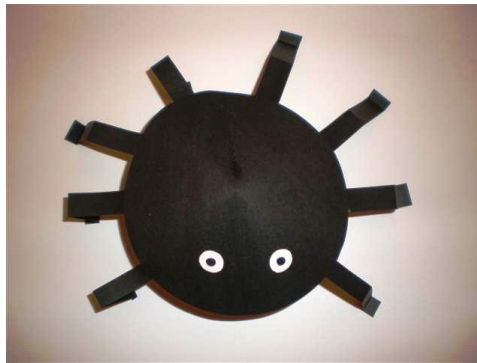
Vouwen:

Hieronder een aantal knutselopdrachten die de kinderen kunnen vouwen. Voorbeelden zitten in de box. De kleuren van de voorbeelden komen niet altijd overeen met de realiteit.

Het materiaal hiervoor moet je zelf eerst verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Vouwblaadjes in verschillende kleuren.
- Zwarte ronde vouwblaadjes
- Restpapier voor de ogen en poten van de spin
- A4 papier in verschillende kleuren voor de achtergrond.

Eikels vouwen:

- vouw van beide kleuren 16 vierkantjes
- Vouw van het onderste gedeelte 2 hoeken naar de middellijn. Het wordt dan een huisje. (op het voorbeeld gemarkeerd d.m.v. een lange streep)
- Knip met de schaar de gedeelten af die in het voorbeeld zijn gemarkeerd d.m.v. een stippellijn.
- Vouw daarna de kanten die op het voorbeeld gemarkeerd zijn d.m.v. een lange streep.

Spin vouwen:

- Pak een rond vouwblaadje en knip een rechte lijn tot het midden. (zie stippellijn op het voorbeeld)
- Vouw het zo dat er een klein hoedje ontstaat, dan plak je de rand vast.
- Maak pootjes en oogjes van het restpapier.

Papaplu vouwen

- Vouw de ene hoek van het vouwblaadje naar de andere hoek.
- Vouw dan beide hoeken naar de middellijn (zie voorbeeld)

Reken Knap:

Problemen oplossen is iets wat deze kinderen graag doen. Ze vinden het een uitdaging om oorzaak-gevolg verbanden te leggen. Ze kunnen problemen analyseren en gestructureerd werken.

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen aan de vragen die ze stellen, en hoe ze vragen beantwoorden. Deze kinderen zijn logisch-mathematisch sterk ontwikkeld. Het antwoorden van de vragen heeft te maken met abstractie. Meten en het herkennen van cijfers is een fijne bezigheid voor deze kinderen.

Ze vinden het ook leuk om reeksen getallen te schrijven. Als er een probleem is bekijken ze dat planmatig. In de klas zijn ze veel bezig met tellen van bijvoorbeeld de poppen en vrachtwagens. Het schatten van meer of minder is een van hun vaardigheden.

Ik heb drie activiteiten toegevoegd die de kinderen zelf kunnen kiezen op het planbord. Deze kunnen ze individueel, in tweetallen of in groepjes uitvoeren.

Cijfers flitsen:

In de bak zitten herfst kaartjes waar de kinderen mee kunnen flitsen. Ook klassikaal kun je deze kaartjes gebruiken.

Kastanjes tellen:

In de bak zit het telspel met kastanjes. Hierin zitten 32 opdrachtkaarten. Voor dit spel heb je een groot aantal kastanjes nodig. De kinderen leggen hetzelfde aantal kastanjes op de lege plek van het opdrachtkaartje. Er zijn ook kaartjes met plus en min opdrachten.

De kastanjes moet u zelf nog verzamelen.

Egel maken:

Bij deze opdracht gaan de kinderen zelf aan het werk met de egels.

De kinderen moeten het aantal knijpers op de rug van de egel zetten als het getal wat op de egel staat.

Alle Egels met de getallen zitten in de bak evenals de knijpers.

Taal Knap:

Lezen en voorgelezen worden zijn favoriete bezigheden van deze kinderen. Ze vinden het zingen van liedjes of rijmpjes leuk om te doen. Verhalen vertellen kunnen deze kinderen ook vaak goed. Naast een uitgebreide woordenschat kunnen ze ook goed hun gevoelens beschrijven.

Als leerkracht valt je op dat deze kinderen een grote woordenschat hebben door de verhalen die deze kinderen vertellen. Ook zijn ze geïnteresseerd in boeken die ze graag bekijken en aan anderen laten zien. Ze zijn ook goed in het opnemen van nieuwe woorden.

In de bak zitten twee activiteiten die ze kunnen doen.

Herfstmemorie:

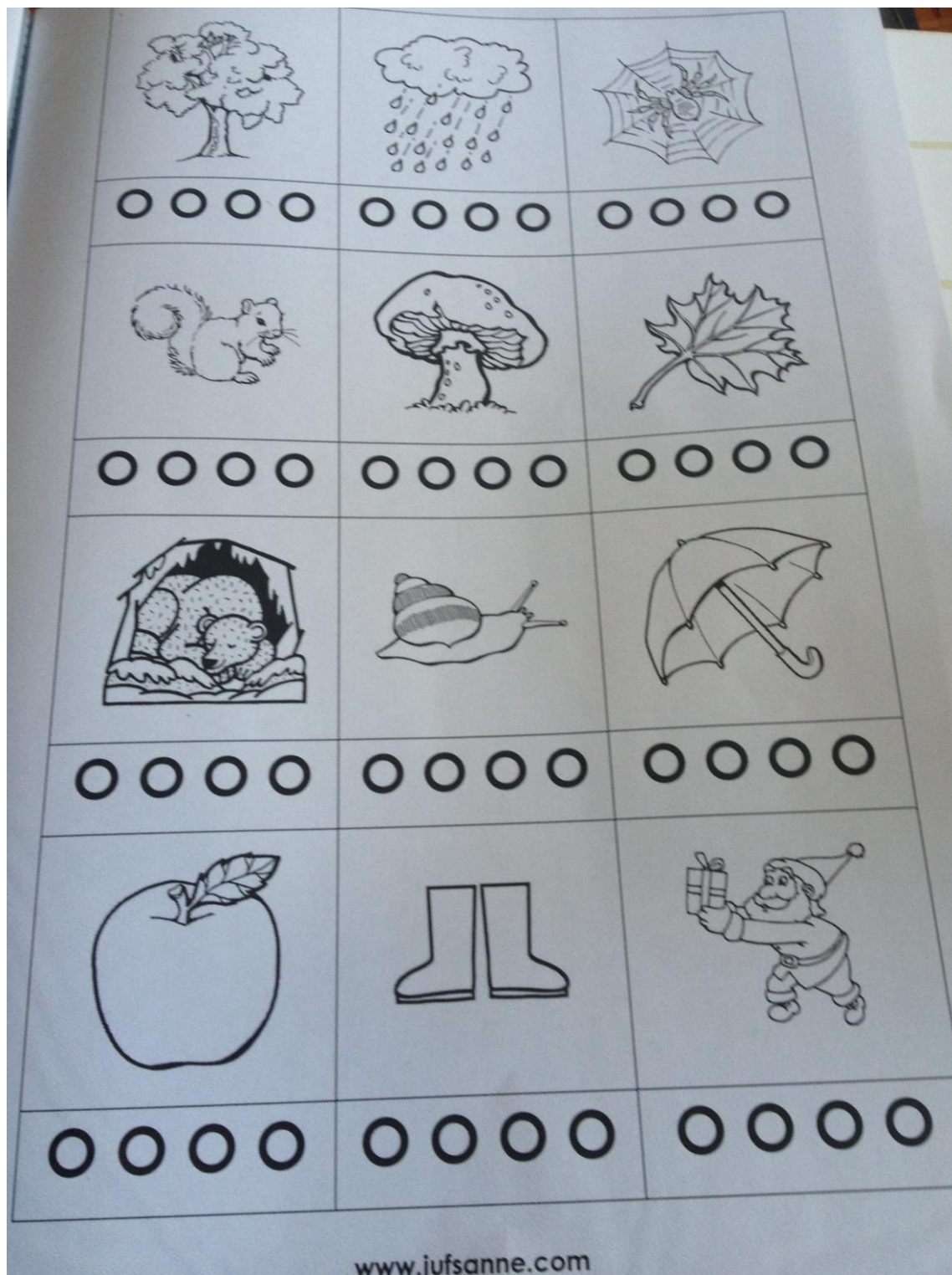
In de bak zit een memorie die de kinderen in groepjes kunnen spelen.

Werkblad stukjes kleuren:

In de bak zit het werkblad, bij dit werkblad moeten de kinderen het aantal stukjes kleuren dat ze in dit woord horen.

Dit werkblad moet je eerst zelf even kopiëren.

Mensen Knap:

Bij deze kinderen is het duidelijk dat ze graag werken met andere mensen en kinderen. Ze willen graag voor andere zorgen, en hun ervaringen uitwisselen vinden ze fijn.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen zich goed kunnen verplaatsen in andere kinderen. Ze zien wanneer andere kinderen zich verdrietig voelen en doen daar vaak wat mee. Deze kinderen hebben vaak veel vriendjes.

Ze genieten van contact met andere, ze vinden het leuk om ergens op bezoek te gaan of te krijgen. Ze willen vaak met andere kinderen spelen! Verjaardag is iets wat ze graag delen met anderen!

Herfst kwartet:

In de bak zit het kwartet. Dit kwartet kunnen de kinderen in groepjes spelen.

Kunstwerk maken:

De kinderen maken een groepswerk.

Je kunt de klas in groepen verdelen, je kunt ook in een klein groepje de taken verdelen.

Onderdeel 1: Op een groot vel wordt een boom, gras en lucht geverfd.

Onderdeel 2: Een egel vouwen van 16 vierkantjes.

Onderdeel 3: Een spin maken van 'chinees' hoedje.

Onderdeel 4: Een paddenstoel maken.

Deze vier onderdelen worden samen 1 groepswerk. Als leerkracht help je om dit allemaal in elkaar te zetten.

De spin is met een touwtje door het werkstuk heen geprikt met een kraaltje erachter. Zo kan de spin over het papier heen en weer bewegen.

De bladeren kunnen als laatste erop getamponneerd worden.

Het materiaal moet hiervoor nog zelf verzameld worden.

Je bent hiervoor nodig:

- 1 wit A3 papier (dik formaat)
- Verf in verschillende kleuren + kwasten
- Bruine vouwblaadjes voor de egel
- Zwarte ronde vouwblaadjes en restpapier voor de spin
- Rood en wit papier voor de paddenstoel

[Type text]

Zelf Knap:

Ze willen graag vertellen over recente ervaringen, wat hebben ze gisteren beleefd? Als ze een antwoord geven denken ze daar vaak even over na.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen opvallen doordat ze een goede zelfkennis hebben, ze geven zelf aan waar ze goed in zijn, of juist niet. Deze kinderen dromen en fantaseren graag! Ook kijken ze graag terug naar bijvoorbeeld foto's van toen ze nog baby waren. Deze kinderen kunnen goed alleen bezig zijn.

Deze kinderen zijn echte denkers. Ze willen hiervoor ook de tijd hebben, een stiltehoek zal in het lokaal voor deze kinderen erg fijn zijn!

Tekening maken:

De kinderen maken een tekening met het thema 'herfst'. Ze mogen deze opdracht zelf invullen. Er is 1 opdracht aan verbonden: ze moeten zelf in deze tekening voorkomen.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Wit teken papier
- Potloden / stiften / wasco

Tekening op zwart papier:

De opdracht is herfst! Er moet met een wit potlood op zwart papier getekend worden. De rest van de opdracht mag vrij ingevuld worden. Een voorbeeld zit in de box.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

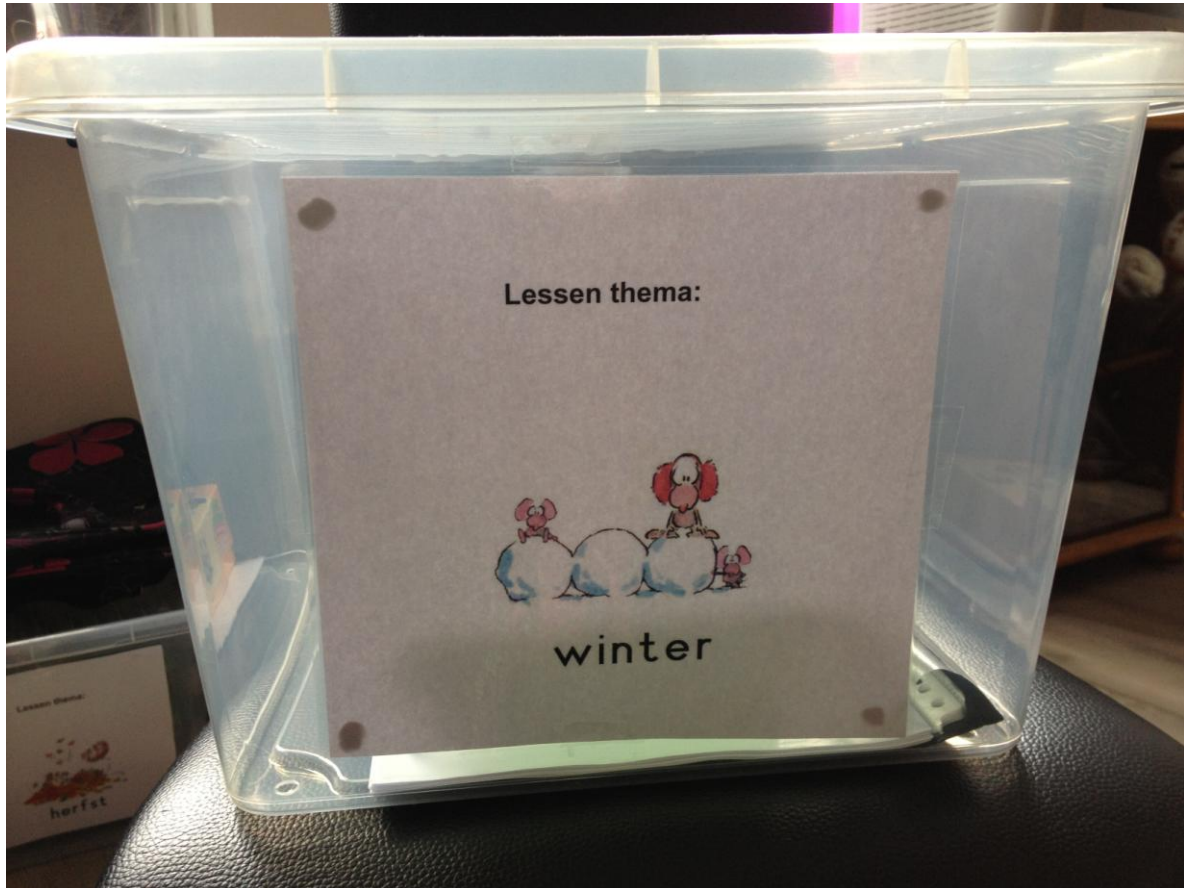
Je bent hiervoor nodig:

- Zwart A4 papier
- Witte potloden

Materialen & lesbeschrijvingen

Thema Winter

Michelle Mulder

Inhoudopsgave:

De lessen zijn onderverdeeld bij de 8 meervoudige intelligenties. Alle lessen staan daarna uitgebreid beschreven. De materialen zitten allemaal bijgevoegd in de bak.

Beweeg Knap:

- Sneeuwpoppen maken Blz. 3
- Sneeuw ballen gevecht Blz. 3
- Dag meneer de sneeuwman Blz.3

Natuur Knap:

- Ijs laten smelten Blz. 4
- vet bollen maken Blz. 5

Muziek Knap:

- liedjes luisteren Blz. 6
- winter liedjes leren (klassikaal) Blz. 7

Beeld knap:

- Zintuigspelletje Blz. 8
- Zoek hetzelfde plaatje Blz. 9

Reken knap:

- Thermometer Blz. 10
- Zoek hetzelfde cijfer Blz. 11
- Sneeuwbal spel Blz. 12

Taal knap:

- schrijfbld winter Blz. 13
- Rijmen Blz. 14

Mens knap:

- Film over ijspaleis Blz. 15
- Leg de sjaals op de goede volgorde Blz. 15

Zelf knap:

- Digitaal prentenboek
- Maak een wintertekening

Beweeg knap:

Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen doordat ze veel in beweging zijn, ze kijken veel om zich heen om te bedenken wat ze gaan doen. Ze maken tijdens het praten veel gebaren en hebben een sprekende mimiek.

Deze kinderen zijn vaak te vinden in de bouw-/poppenhoek. Tijdens kring activiteiten vinden ze het moeilijk om lang stil te blijven zitten.

Je kunt dit goed aanpassen in je leeraanbod door veel te bewegen tijdens of tussen de aangeboden activiteiten in je klassenmanagement.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik drie klassikale activiteiten beschreven die je goed met de kinderen kunt doen.

Sneeuwpoppen maken:

Als het gesneeuwt heeft zijn de beweeg knappe kinderen natuurlijk niet te houden. Ga goed ingepakt naar buiten en bouw in groepjes de mooiste sneeuwpop! Laat kinderen eventueel van thuis de versiering voor de sneeuwpop meenemen.

Sneeuwballen gevecht:

Als er flink sneeuw ligt kun je natuurlijk een sneeuwballengevecht houden. Vind je dit te gevaarlijk, kun je natuurlijk ook een wedstrijd doen wie het verste een sneeuwbal kan gooien.

Dag meneer de sneeuwman:

Een goed spel voor in het speellokaal als afsluiter, of tussendoortje. In de hoek staat een sneeuwman heel stil. De kinderen lopen er zacht naar toe. Als ze vlak bij de sneeuwman staan, begint hij te bewegen en de kinderen te tikken. Als de kinderen achter een bepaalde plek staan, mogen ze niet meer getikt worden

Natuur Knap:

Als leerkracht zal het je opvallen dat deze kinderen graag iets meebrengen uit de natuur. Als er buiten of onderweg naar school dieren zijn zullen ze hier vaak over vertellen. Ze zien ook veel verandering in de natuur of bijvoorbeeld het weer en zullen dat ook benoemen.

Wat je kunt doen om kinderen met deze versterkte intelligentie te blijven boeien is ze mee te laten helpen met het water geven van de planten, rond te laten kijken in de natuur en veel te laten verzamelen.

Doordat dit geen activiteiten zijn die de kinderen makkelijk van het planbord en individueel kunnen doen, heb ik twee activiteiten beschreven die je goed met de kinderen in groepjes of klassikaal kunt doen.

Ijs laten smelten:

Maak samen met de kinderen ijsblokjes en haal deze later uit de vriezer. Wat gebeurt er als je ze even laat staan?

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Ijsblokjes maker
- Vriezer
- Eventueel kun je een kijkwijzer maken.

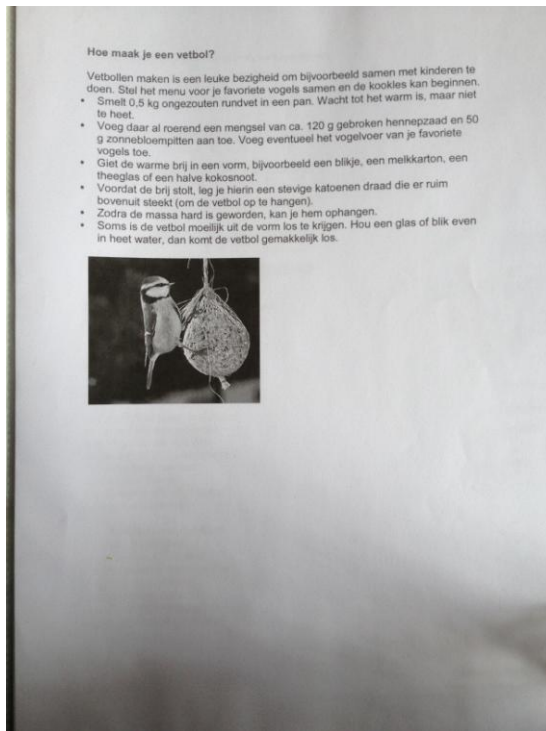
Vet bollen maken:

Dit kan in kleine groepjes maar met begeleiding! Er is een stappenplan die je kunt gebruiken.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- 1 pan
- keukengerei
- 0.5 kg Ongezouten rundvet
- 120 g gebroken hennepzaad
- 50 g zonnebloempitten
- Overig vogelvoer
- Een vorm (bv. Theeglas)
- Katoenen draad

Muziek knap:

Als leerkracht herken je deze kinderen doordat ze vaak trommelen, neuriën, zingen en graag muziek maken. Vaak zijn ze ook goed in het ritmische aspect van taal: het rijmen.

Deze kinderen vinden het leuk om zelf muziek te maken of te zingen. Ook zijn ze goed in het herkennen van liedjes en melodieën. Willen snel leren fluiten en kunnen muziekinstrumenten goed herkennen.

Naast de onderstaande liedjes aanleren aan de kinderen, kun je ook de kinderen tijdens bijvoorbeeld een kring gesprek een vraag naar hun te zingen, en het antwoord ook te laten zingen.

Liedjes luisteren:

Zet het volgende liedje klaar of luister het klassikaal:

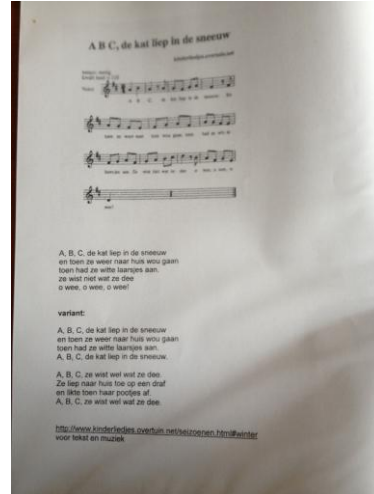
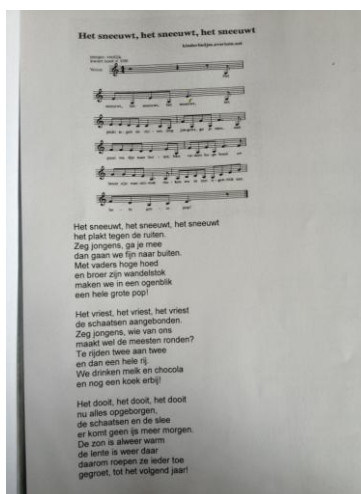
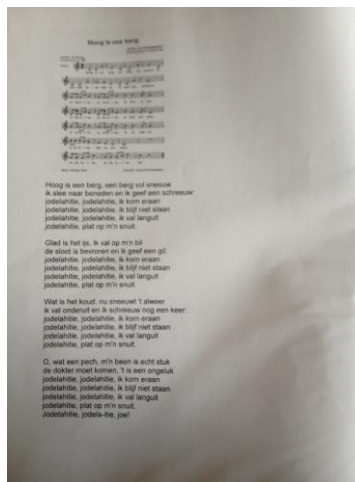
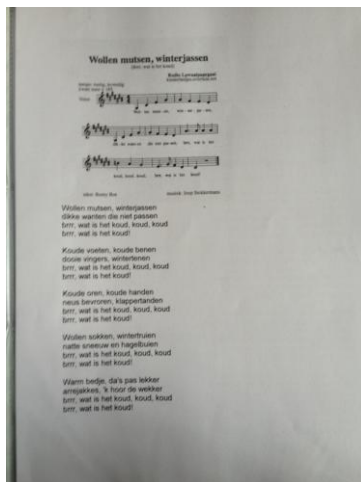
http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20120618_liedsporenindesneeuw01

Op de site staan nog meer winterliedjes.

Winter liedjes leren:

Er zijn vele winter liedjes die je aan kunt leren. De liedjes staan uitgebreid beschreven met een link voor de muziek.

- Wollen mutsen, winterjassen
- Hoog is een berg
- Het sneeuwt, het sneeuwt , het sneeuwt!
- ABC, de kat liep in de sneeuw

Beeld Knap:

Dit zijn kinderen die zich de dingen in beelden kunnen voorstellen. Ze zijn gek op kleuren en vormen en vinden het leuk om te schilderen. Ze zitten vaak te tekenen en kunnen snel de weg vinden.

Als leerkracht zie je dat deze leerlingen goed zijn in puzzels met ruimtelijke verhoudingen. Ze houden van uitdagingen en kunnen zaken vaak exact beschrijven. Deze kinderen zul je ook vaak bij de Knex tegenkomen. Thuis zullen ze het leuk vinden om hun kamer anders in te richten en bezig zijn met kleur en vorm. Visuele informatie kunnen ze goed onthouden.

Naast het individuele werk kun je ook nog een aantal filmpjes met de kinderen kijken tussen alle activiteiten door. Ook heb ik een klassikale activiteit toegevoegd.

Zintuigspelletje:

Wat ligt er onder de sneeuw? Leg een paar voorwerpen onder een wit laken en laat raden wat het is: een bal, een blok, een pop, etc.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Wit laken
- Verschillende voorwerpen uit de klas

Bijvoorbeeld:

- * Bal
- * Blokje
- * Pop
- * Boek
- * Puzzel
- * Kussen

Zoek hetzelfde plaatje:

In het bakje zitten verschillende winterplaatjes die bij elkaar gezocht moeten worden. De kinderen kunnen dit in tweetallen of individueel doen.

Reken Knap:

Problemen oplossen is iets wat deze kinderen graag doen. Ze vinden het een uitdaging om oorzaak-gevolg verbanden te leggen. Ze kunnen problemen analyseren en gestructureerd werken.

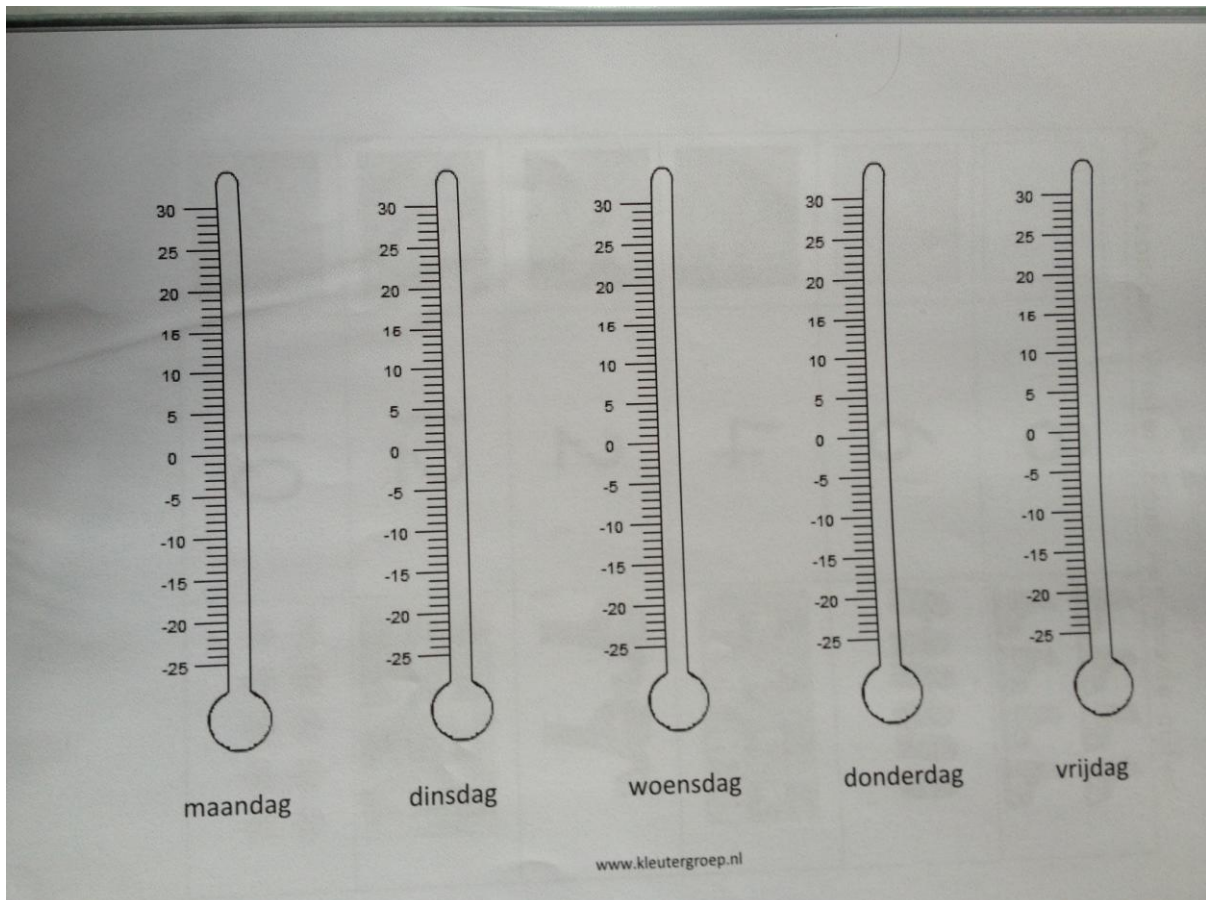
Als leerkracht kun je deze kinderen herkennen aan de vragen die ze stellen, en hoe ze vragen beantwoorden. Deze kinderen zijn logisch-mathematisch sterk ontwikkeld. Het antwoorden van de vragen heeft te maken met abstractie. Meten en het herkennen van cijfers is een fijne bezigheid voor deze kinderen.

Ze vinden het ook leuk om reeksen getallen te schrijven. Als er een probleem is bekijken ze dat planmatig. In de klas zijn ze veel bezig met tellen van bijvoorbeeld de poppen en vrachtwagens. Het schatten van meer of minder is een van hun vaardigheden.

Voor de rekenknappe kinderen heb ik een klassikale activiteit met de thermometer toegevoegd. Daarnaast zijn er nog twee activiteiten die ze van het planbord kunnen kiezen.

Thermometer:

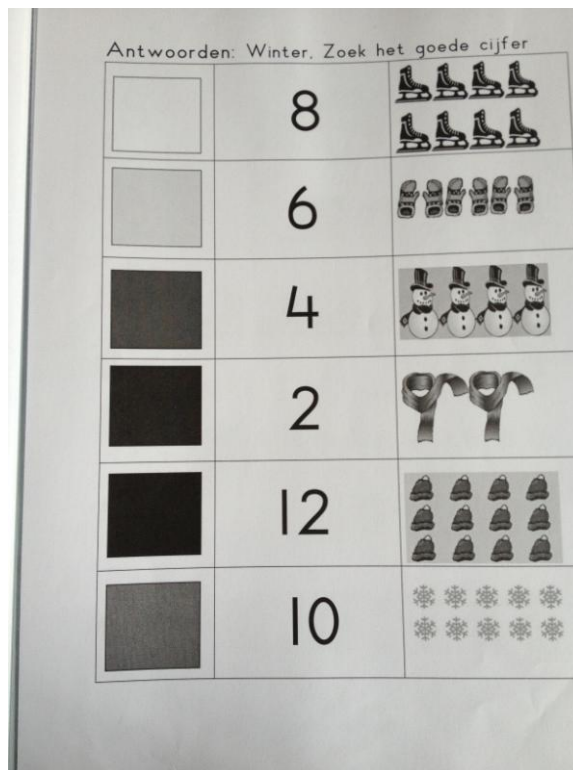
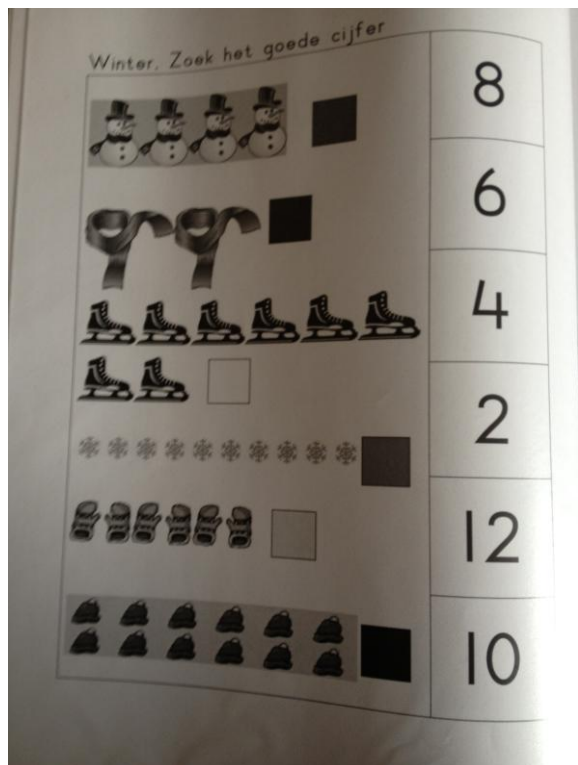
Houd elke dag bij hoe koud het buiten is met het werkblad dat in de bak zit. Deze kun je eventueel vergroten en in de klas hangen.

Zoek het juiste cijfer:

In de bak zit het werkblad wat zelfstandig gemaakt kan worden. Er zit ook een antwoordblad bij.

Deze moet je zelf nog wel even kopiëren.

Sneeuwtorens:

Gebruik hiervoor het spel: 'kleurtorentjes'! Er is iets heel gek gebeurd met de sneeuwballen! Ze hebben allemaal een andere kleur gekregen! In groepjes kunnen ze hiermee spelen. Je gooit met de dobbelsteen en die kleur sneeuwbal mag je aan je torentje doen. Wie het eerst het torentje vol heeft is de winnaar!

Taal Knap:

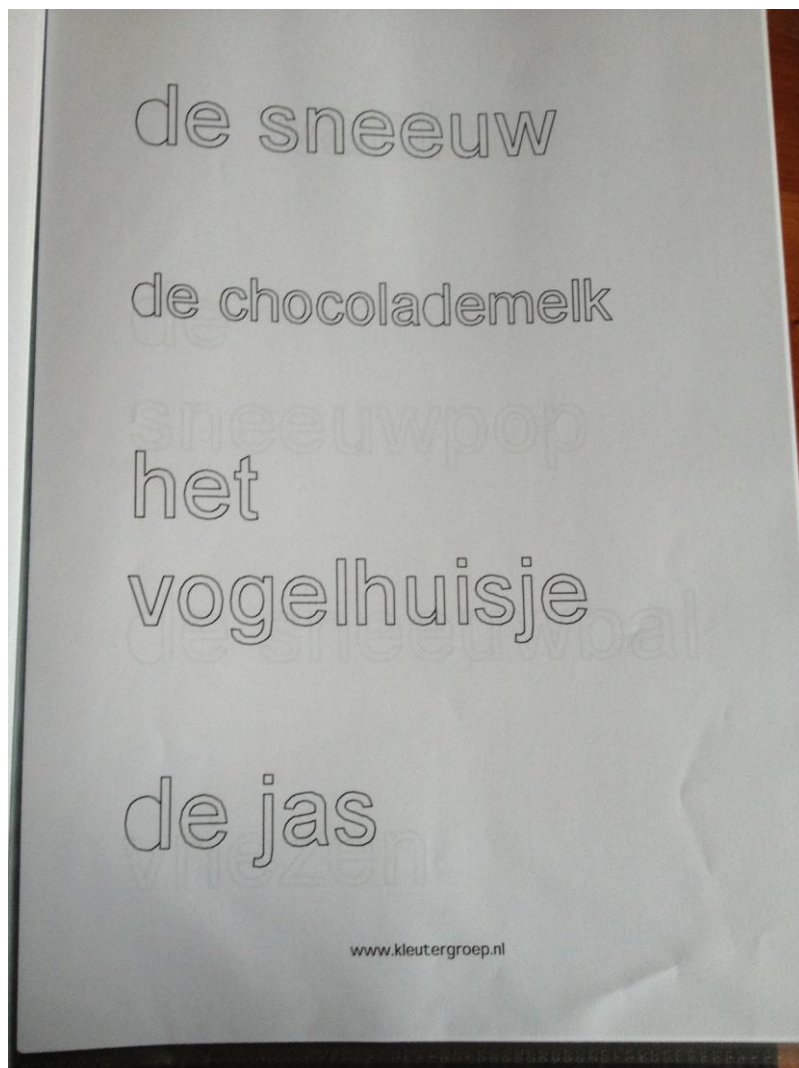
Lezen en voorgelezen worden zijn favoriete bezigheden van deze kinderen. Ze vinden het zingen van liedjes of rijmpjes leuk om te doen. Verhalen vertellen kunnen deze kinderen ook vaak goed. Naast een uitgebreide woordenschat kunnen ze ook goed hun gevoelens beschrijven.

Als leerkracht valt je op dat deze kinderen een grote woordenschat hebben door de verhalen die deze kinderen vertellen. Ook zijn ze geïnteresseerd in boeken die ze graag bekijken en aan anderen laten zien. Ze zijn ook goed in het opnemen van nieuwe woorden.

In de bak zitten twee activiteiten die ze kunnen doen.

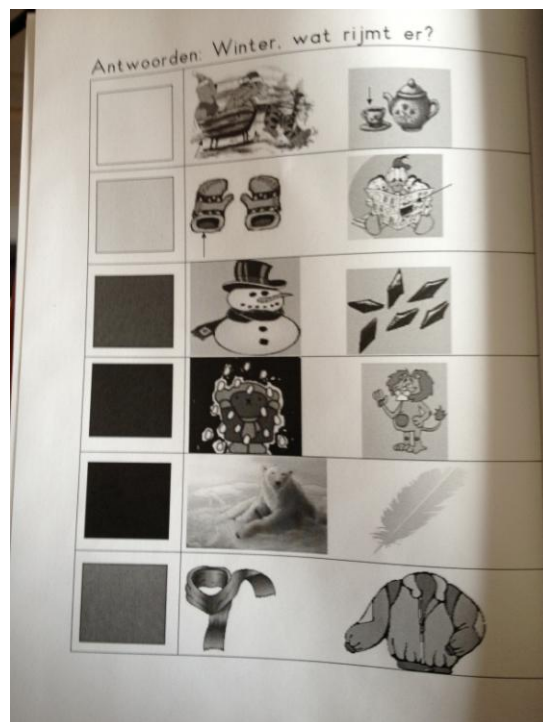
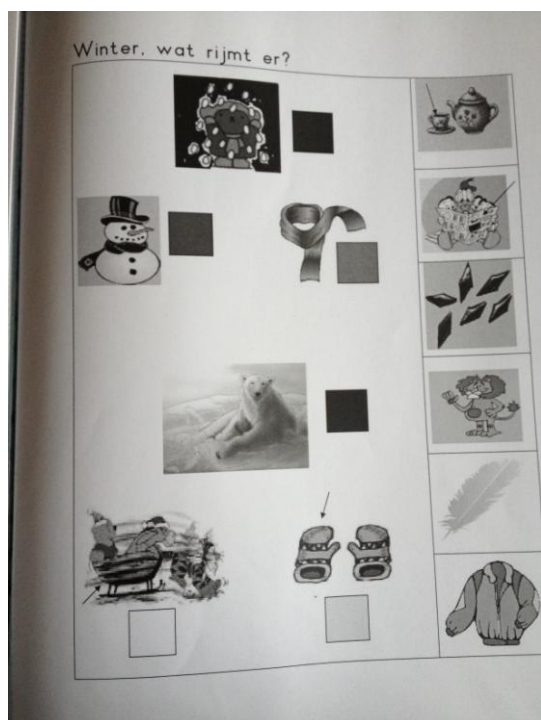
Schrijfblad winter:

In de bak zit een schrijfblad met winterwoorden. Dit kan natuurlijk met mooie kleuren worden gemaakt. Dit werkblad moet je zelf nog even kopiëren.

Rijmen:

Het werkblad zit in de bak en kan zelfstandig uitgevoerd worden. Er zit ook een antwoordblad bij. Dit werkblad moet nog gekopieerd worden.

Mensen Knap:

Bij deze kinderen is het duidelijk dat ze graag werken met andere mensen en kinderen. Ze willen graag voor andere zorgen, en hun ervaringen uitwisselen vinden ze fijn.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen zich goed kunnen verplaatsen in andere kinderen. Ze zien wanneer andere kinderen zich verdrietig voelen en doen daar vaak wat mee. Deze kinderen hebben vaak veel vriendjes.

Ze genieten van contact met andere, ze vinden het leuk om ergens op bezoek te gaan of te krijgen. Ze willen vaak met andere kinderen spelen! Verjaardag is iets wat ze graag delen met anderen!

Ijspaleis:

Een leuk filmpje om gezamenlijk te kijken, maar je kunt hem ook klaarzetten op de computer.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20120618_flipijspaleis01

Leg de sjaals op de goede volgorde:

Laat de kinderen hun sjaal op de tafel leggen en ga het van klein naar groot leggen. Wie heeft de langste sjaal? Welke sjaals zijn even lang? Etc.

Zelf Knap:

Ze willen graag vertellen over recente ervaringen, wat hebben ze gisteren beleefd? Als ze een antwoord geven denken ze daar vaak even over na.

Als leerkracht zie je dat deze kinderen opvallen doordat ze een goede zelfkennis hebben, ze geven zelf aan waar ze goed in zijn, of juist niet. Deze kinderen dromen en fantaseren graag! Ook kijken ze graag terug naar bijvoorbeeld foto's van toen ze nog baby waren. Deze kinderen kunnen goed alleen bezig zijn.

Deze kinderen zijn echte denkers. Ze willen hiervoor ook de tijd hebben, een stiltehoek zal in het lokaal voor deze kinderen erg fijn zijn!

Digitaal prentenboek:

Een mooi digitaal prentenboek wat je even moet klaarzetten op de computer.

http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20120618_prsnieuwmanmeteenplan01

Wintertekening:

Maak een mooie wintertekening op blauw of zwart papier.

Het materiaal hiervoor moet je eerst zelf verzamelen.

Je bent hiervoor nodig:

- Zwart of blauw A4 papier
- Witte potloden of verf

!

[Type text]